

**ДУ "Львівський науково-дослідний інститут епідеміології та гігієни
МОЗ України"**

ГРИП та ГРВІ: епідеміологія, діагностика, лікування

(Бібліографічний покажчик)

Львів 2012

УДК 616.921.5: 578.832.1
Г 82

Науково-допоміжний бібліографічний покажчик містить інформацію про нормативні документи, періодичні видання, Інтернет-ресурси, які висвітлюють проблеми захворюваності з питань грипу, його діагностики, профілактики, клініки та епідеміології.

Покажчик розрахований на працівників науково-дослідних підрозділів медичних установ, фахівців медико-біологічного профілю: вірусологів, мікробіологів, інфекціоністів, епідеміологів, сімейних лікарів, а також наукових співробітників, що займаються даною проблемою .

Видання підготовлено у науковій бібліотеці ДУ “Львівський НДІ епідеміології та гігієни МОЗ України”

Укладачі: Тарасюк О.О., Сосницька Г.П., Смольницька В.Л., Шишка Г.В.

Грип та ГРВІ : епідеміологія, діагностика та лікування: (Бібліографічний покажчик) / ДУ «Львівський НДІ епідеміології та гігієни МОЗ України» ; [уклад.: Тарасюк О. О., Сосницька Г. П., Смольницька В. Л., Шишка Г. В.]. – Львів, 2012. – 57 с.

© ДУ “Львівський НДІ епідеміології та гігієни МОЗ України”, 2012

© Наукова бібліотека ДУ “Львівський НДІ епідеміології та гігієни МОЗ України”, 2012

Зміст

ПЕРЕДМОВА	4
РОЗДІЛ 1. Проблеми грипу та ГРВІ: сучасний погляд.....	6
1.1. Нормативно-правові документи.....	6
1.2. Грип та ГРВІ: актуальні питання.....	9
1.3. Епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ.....	12
1.3.1. Протиепідемічні заходи.....	12
1.3.2. Медико-статистичні аспекти епідемічного процесу.....	17
1.4. Профілактика грипу та ГРВІ.....	23
1.4.1. Особливості формування імунітету.....	23
1.4.2. Вакцинація: досвід застосування та перспективи.....	26
1.5. Сучасні підходи до лікування та діагностики грипу і ГРВІ.....	32
1.5.1. Лабораторна діагностика.....	32
1.5.2. Клінічні прояви та тактика лікування.....	37
1.5.3. Перебіг грипу А (H1N1) Каліфорнія, ускладненого пневмонією..	42
1.5.4. Ліки від грипу і ГРВІ: ефективність та безпека.....	46
1.6. Профілактика та лікування грипу і ГРВІ у дітей.....	53
РОЗДІЛ 2. Допоміжні показчики.....	60
2.1. Іменний показчик.....	60
2.2. Алфавітний показчик назв публікацій.....	73

Передмова

Актуальною проблемою охорони здоров'я як у світі, так і в Україні є контроль та прогнозування захворювань на гострі респіраторні вірусні інфекції (ГРВІ) та грип. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), ГРВІ та грип становлять 60–70% від загальної захворюваності населення із тенденцією до розвитку ускладнень та хронізації процесу. Епідемії грипу завдають значних економічних збитків як кожному хворому, так і суспільству загалом. Значна поширеність, соціальні та медичні наслідки переконливо підтверджують необхідність боротьби з ними.

Основою оптимізації медичної допомоги населенню є освоєння спеціалістами галузі медицини раціональних, науково обґрунтованих методів діагностики, лікування, профілактики захворювань, що розробляються у провідних науково-дослідних центрах. Високі темпи розвитку медичної науки та практики потребують постійного оновлення знань, інформованості про досягнення вітчизняної та світової медицини.

Проблеми грипу та ГРВІ знайшли своє відображення у багатьох бібліографічних працях. Одними з перших вітчизняних бібліографій вважаються: Фрідкіна-Зак С. «Грип у сучасній літературі з 1927-1934 рр.»; Цвілінська Н. В., Ковтуненко Є. Ф. «Библиография по вопросам гриппа, 1930-1935 гг.». У 1951 р. Харківська ДНМБ випустила список наявної у бібліотеці літератури за 1947-1950 рр., під назвою «Грипп и борьба с ним» тощо.

В укладеному науковою бібліотекою ДУ «ЛНДІЕГ МОЗ України» покажчику міститься бібліографічна інформація українською і російською мовами, яка зорієнтує читача у друкованих матеріалах, законодавчій базі України, Інтернет-ресурсах з питань лікування, діагностики та профілактики грипу і ГРВІ. Хронологічні межі дослідження охоплюють 2008 – 2011 роки. Усі позиції пронумеровані і складають 194 бібліографічних записи, використана наскрізна нумерація.

Бібліографічні записи згруповано в систематичному порядку на основі таблиць УДК, а також з позицій сучасних інформаційних потреб медичної науки та практики. В межах підрозділів та рубрик матеріали подано за алфавітом авторів і назв. Бібліографічний опис (крім нормативних документів) супроводжується анотацією.

Бібліографічний опис документів здійснено згідно із стандартами: ДСТУ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання»; ДСТУ ГОСТ 7.80:2007 «Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання»; ДСТУ 3582–97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила» ; ГОСТ 7.12-93 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке: общие требования и правила» .

За цільовим призначенням та характером інформації в покажчику представлені офіційні, наукові, науково-популярні та інформаційні документи, результати оригінальних досліджень, систематичних оглядів, стандартів діагностики та лікування, методичні рекомендації та огляди наукової літератури.

Дане дослідження здійснене на основі періодичних видань України та Росії, одержаних науковою бібліотекою у 2008-2011 роках та матеріалів розміщених на веб-сторінках науково-медичних журналів в Інтернеті. Зокрема це такі періодичні видання, як: «Сучасні інфекції», «Інфекційні хвороби», «Профілактична медицина», «Лабораторна діагностика», «Клінічна імунологія. Алергологія. Інфектологія», «Український медичний часопис», «Новости фармации и медицины», «Журнал микробиологии эпидемиологии и иммунобиологии», «Эпидемиология и инфекционные болезни», «Вопросы вирусологии», «Инфекционные болезни» та ін.

Проаналізовані джерела дають уявлення про стан проблеми захворюваності на грип та ГРВІ в цілому та окремих її аспектів.

1. Проблеми грипу та ГРВІ: сучасний погляд

1.1 Нормативно-правові документи

1. Про посилення захисту окремих категорій населення у зв'язку з епідемічною ситуацією [Текст] : постанова Кабінету міністрів України від 2 груд. 2009 р. № 1235 // Збірник нормативно-директивних документів з охорони здоров'я. – 2010. – № 1. – С. 30.
2. Біловол О. М. Про заходи щодо вакцинації населення проти грипу в. т. ч. пандемічного [Текст] : постанова ДержСЕС, ГДСЛ України від 11 листоп. 2009 р. № 27 / О. М. Біловол // Санітарний лікар. – 2009. – № 4. – С. 100–101.
3. Про затвердження Алгоритму надання медичної допомоги хворим на пандемічний грип, викликаний вірусом (А Н1/Н1 Каліфорнія) [Текст] : наказ МОЗ України від 7 листоп. 2009 р. № 813 // Збірник нормативно-директивних документів з охорони здоров'я. – 2009. – № 12. – С. 57–60.
4. Про порядок взаємодії лікувально-профілактичних закладів в умовах підвищеної захворюваності населення України на гострі респіраторні інфекції та пандемічний грип, викликаний вірусом (А Н1/Н1 Каліфорнія) [Текст] : наказ МОЗ України від 2 листоп. 2009 р. № 795 // Збірник нормативно-директивних документів з охорони здоров'я. – 2009. – № 10. – С. 81–82.
5. Про затвердження обов'язкового мінімального асортименту лікарських засобів і виробів медичного призначення для аптек та аптечних пунктів на період епідемії грипу А /Н1Н1/ [Текст] : наказ МОЗ України від 30 жовт. 2009 р. № 785 // Збірник нормативно-директивних документів з охорони здоров'я. – 2009. – № 12. – С. 37–38.

6. Про затвердження Порядку забезпечення населення необхідними лікарськими засобами для лікування вірусної інфекції грипу А /H1N1/ [Текст] : наказ МОЗ України від 30 жовт. 2009 р. № 786 // Збірник нормативно-директивних документів з охорони здоров'я. – 2009. – № 12. – С. 39–40.

7. Про затвердження переліку засобів і виробів медичного призначення для індивідуального захисного комплексу медичних працівників, які безпосередньо контактують з хворими на вірусну інфекцію грипу А /H1N1/ [Текст] : наказ МОЗ України від 30 жовт. 2009 р. № 788 // Збірник нормативно-директивних документів з охорони здоров'я. – 2009. – № 12. – С. 41.

8. Біловол О. М. Про забезпечення заходів щодо профілактики грипу та ГРВІ в епідсезон 2009–2010 рр., попередження заносу та розповсюдження пташиного А(Н5N1) та пандемічного А(Н1N1) грипу в Україні [Текст] : постанова ДержСЕС, ГДСЛ України від 22 жовт. 2009 р. № 22 / О. М. Біловол // Санітарний лікар. – 2009. – № 4. – С. 98.

9. Про затвердження Загальнодержавної програми імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб на 2009–2015 роки [Електронний ресурс] : Закон України від 21 жовт. 2009 року № 1658-VI. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nred=1658-17>. – Дата перегляду: 3 листопада 2011 р.

10. Устінов О. Принципи діагностики та лікування хворих на гострі респіраторні вірусні захворювання [Текст] : наказ МОЗ України від 12 серп. 2009 р. № 590 / Олександр Устінов // Укр. мед. часоп. – 2010. – № 6. – С. 24–29 : табл.

11. Про затвердження Клінічного протоколу діагностики та лікування нового грипу АН1/Н1 (Каліфорнія) у дітей [Текст] : наказ МОЗ України від 2 черв. 2009 р. № 385 // Збірник нормативно-директивних документів з охорони здоров'я. – 2009. – № 7. – С. 70–73.

12. Боброва І. А. Протокол діагностики та лікування нового грипу А (Н1Н1) – Каліфорнія у дорослих [Текст] : наказ МОЗ України від 20 трав. 2009 р. № 189 / І. А. Боброва // Сучасні інфекції. – 2009. – № 2. – С. 107–113.

1.2 Грип та ГРВІ: актуальні питання

13. Андрейчин М. А. Проблема грипу А/Н1N1 Каліфорнія: минуле і сучасність [Текст] / М. А. Андрейчин, В. С. Копча // Інфекційні хвороби. – 2009. – № 4. – С. 5–19 : іл., табл.

Сучасні уявлення про біологічні й генетичні особливості вірусу грипу А/Н1N1/ Каліфорнія/04/2009, відомого як «свинячий грип». Огляд з історії, епідеміології, патогенезу, клініки, діагностики інфекції.

14. Ахметшин Р. Л. Грипп: три года спустя [Текст] / Р. Л. Ахметшин // Новости медицины и фармации в мире. – 2009. – № 20, нояб. – С. 17–18.

Чи існують ефективні бар'єри на шляху розповсюдження небезпечного вірусу грипу в Україні? Необхідно врахувати уроки історії і провести роботу над помилками для того щоб запобігти поширенню інфекції.

15. Ахметшин Р. Л. Когда опасен новый грипп? Какая защита существует? [Текст] : (Иллюзии, реальность и адекватность) / Р. Л. Ахметшин // Новости медицины и фармации в Украине. – 2010. – № 19, нояб. – С. 24–25.

Досвід боротьби з грипом, успіхи науки і проблеми практики, суперечливі наслідки масових вакцинацій і особлива роль імунітету.

16. Ахметшин Р. Л. О проблемах вокруг появления гриппа Н1N1: взгляд с позиции неклассической биологии [Текст] / Р. Л. Ахметшин // Новости медицины и фармации в Украине. – 2010. – № 15, сент. – С. 30–31.

Багаторічна боротьба з вірусом грипу до реальних результатів в плані витіснення вірусу або попередження епідемій та пандемій не привела. На сьогоднішній день питання інфекцій, вірусу грипу, імунітету і т. п. надалі потребують різнобічного вивчення.

17. Вірус – шприц із дозою ДНК? [Текст] // СЕС. Профілактична медицина. – 2009. – № 5. – С. 51 : іл.

На тлі сотень, а може, й тисяч наукових досліджень про природу вірусів існують і фантастичні гіпотези, які є черговою спробою розгадати таємницю вірусів.

18. Голубовская О. А. Swine flu: история с продолжением [Текст] / О. А. Голубовская // Клінічна імунологія. Алергологія. Інфектологія. – 2010. – № 2. – С. 8–10 : іл.

Досі найбільш смертоносною вважається пандемія «іспанського» грипу в кінці 1918 р. Про пандемії грипу з якими стикалося людство в різних країнах у різний час..

19. Дзюблик В. І. Віруси грипу людини та грип: сучасний погляд на етіопатогенез [Текст] / І. В. Дзюблик, В. П. Широбоков, С. І. Климнюк // Інфекційні хвороби. – 2009. – № 4. – С. 82–95 : іл., табл.

Коротка історія пандемій та епідемій грипу. Структура вірусів грипу та генетичні взаємодії між ними

20. Канивец Е. Анализ заболеваемости гриппом в сезон 2010–2011 гг. и штаммы вируса, актуальные для сезона 2011–2012 гг. [Текст] / Евгения Канивец // Клінічна імунологія. Алергологія. Інфектологія. – 2011. – № 5. – С. 23–24.

Які віруси грипу будуть розповсюдженими у наступному сезоні, чи будуть відповідати вакцинні штами тим, що циркулюють? Критерії вибору штамів вірусів грипу для включення в склад протигрипозної вакцини.

21. Разрушено равновесие спроса и предложения на медицинские товары противогрипозной группы [Текст] // Новости медицины и фармации в Украине. – 2009. – № 18, окт. – С. 8.

Антимонопольний комітет України висловив думку, що учасники фармацевтичного ринку України повинні економічно обґрунтовувати підвищення цін на ліки навіть на одну копійку.

22. Савустьяненко А. В. Готовимся к борьбе со свиным гриппом! [Текст] / А. В. Савустьяненко // Новости медицины и фармации в Украине. – 2009. – № 8/9, апр.–май. – С. 14–15.

Проаналізувавши історію виникнення вірусу A/H1N1, розглянувши його характеристику, автор робить спробу визначитися з тим, що таке «свинячий» грип, і за допомогою яких доступних засобів ми можемо з ним боротися.

23. Учёные поняли, почему новый грипп поражает лёгкие [Текст] // Новости медицины и фармации в мире. – 2009. – № 18, окт. – С. 19.

Винуватцем того, що віруси грипу вражають саме дихальні шляхи, є білок оболонки вірусу M2, він руйнує клітини, з яких складається внутрішня поверхня легені, і тим самим створює умови для розвитку захворювань.

24. Щур Е. На хвилі грипу й... здорового оптимізму [Текст] / Едуард Щур // Науковий світ. – 2010. – № 11. – С. 11–12.

Інтерв'ю з головним редактором газети «Валеологія» – Світланою Довгаль, відомою пропагандисткою здорового способу життя, авторкою науково-популярної книжки «Хвиля грипу: візьмись за себе».

1.3 Епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ

1.3.1 Протиепідемічні заходи

25. Анализ пандемии гриппа в России как части глобального процесса по материалам референс-центра по мониторингу гриппа [Текст] / А. А. Соминина, М. П. Грудинин, М. Ю. Еропкин [и др.] // Журнал микробиологии эпидемиологии и иммунобиологии. – 2011. – № 3. – С. 20–26 : ил.

Проаналізована динаміка розвитку пандемії грипу в Росії у взаємозв'язку з глобальним процесом. Важливість організації протиепідемічних заходів для стримування темпів розповсюдження пандемії.

26. Городенчук З. Інфекція 2009 Н1N1 (“свинячий грип”): офіційні рекомендації центру з контролю та профілактики захворювань США [Електронний ресурс] / Зореслава Городенчук // Медицина світу : журнал для широкого кола лікарів. – 2009. – жовтень. – Режим доступу: <http://msvitu.com/archive/2009/october/article-2.php>. – Дата перегляду: 24 жовтня 2011 р.

Як захистити себе і своїх близьких від грипу? Що робити коли відчуваєш тривожні симптоми захворювання? Яким має бути догляд за хворими з 2009 Н1N1 інфекцією? Питання, які хвилюють кожного з нас у період епідемії.

27. Гриневич О. Є й досвід, і фахівці, і можливості... [Текст] / Олександр Гриневич // СЕС. Профілактична медицина. – 2009. – № 5. – С. 12–13.

Про запобіжні протиепідемічні заходи, що проводяться Українським центром грипу у співпраці з оперативними штабами СЕС, клініцистами у період епідемій та пандемій грипу.

28. Гриневич О. Й. Грип Н1N1: уроки пандемії [Текст] / О. Й. Гриневич, І. Г. Маркович // Укр. мед. часоп. – 2010. – № 5. – С. 28–32. – Бібліогр.: с. 32.

Пандемія грипу H1N1 2009 р. охопила країни Американського континенту та Європи. ВООЗ визнала виниклу ситуацію надзвичайною і рекомендувала всім країнам посилити протиепідемічні заходи.

29. Грипп А (H1N1) в Україні: взгляд специалиста [Текст] // Новости медицины и фармации в Украине. – 2009. – № 18, окт. – С. 5.

Доктор медичних наук, завідувача кафедрою інфекційних хвороб Донецького національного медичного університету, професор І. Зайцева прокоментувала ситуацію з епідемією грипу в Україні і відзначила позитивні і негативні сторони протиепідемічних заходів, що проводяться.

30. Грип: моніторинг і прогноз розвитку епідситуації, епідеміологічні особливості епідемії грипу А/Н1N1 в Україні в епідсезоні 2009–2010 рр. та першочергові заходи протидії [Текст] / В. М. Князевич, Л. М. Мухарська, І. В. Шпак [та ін.] // Інфекційні хвороби. – 2010. – № 1. – С. 5–14 : іл., табл.

Дії МОЗ України і санітарно-епідеміологічної служби в доепідемічний, у період епідемії і післяепідемічний період, що сприяли зниженню захворюваності на грип і летальності від грипу.

31. Демчишина І. Епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ в 2008 році [Текст] / Ірина Демчишина // СЕС. Профілактична медицина. – 2009. – № 5. – С. 14–17 : фото.

У 2008 р. фахівцями Центральної СЕС МОЗ України розпочато роботу щодо забезпечення сучасним обладнанням вірусологічних лабораторій санепідстанцій, що дозволить у подальшому покращити лабораторну діагностику грипу та ГРВІ і сприятиме вчасному прогнозуванню підвищення захворюваності.

32. Дзюблик І. В. Підготовка до очікуваної пандемії грипу: роль дидактичного компонента [Текст] / І. В. Дзюблик, А. П. Міроненко, А. М. Атлас // Клінічна імунологія. Алергологія. Інфектологія. – 2008. – № 5. – С. 4–6 : іл.

У період епідемій, спричинених вірусними агентами, велика відповідальність лягає на плечі лікарів-вірусологів, яких в Україні налічується близько 120 осіб. Вкрай важливим є постійне навчання і підвищення кваліфікації цих спеціалістів.

33. Доан С. Новий вірус грипу А (H1N1). Еволюція епідемічного процесу [Текст] / Світлана Доан // СЕС. Профілактична медицина. – 2009. – № 5. – С. 18–21 : іл., табл.

Щоб мати реальну картину епідемічної ситуації з інфекційних хвороб, необхідне впровадження сучасних методів індикації та ідентифікації їх збудників, а вивчення епідеміології тієї чи іншої хвороби повинно базуватися на детальній характеристиці особливостей збудника.

34. Єрмолова Ю. В. Чи очікувати пандемію грипу? [Електронний ресурс] / Ю. В. Єрмолова // Укр. мед. часопис online. – 2011. – 21 вересня. – Режим доступу: <http://www.umj.com.ua/article/17528/chi-ochikuvati-pandemiyu-gripu>. – Дата перегляду: 24 жовтня 2011 р.

Поява вірусу грипу з новою антигенною структурою, до якого у людства відсутній імунітет, викликає пандемії. Тому щорічно змінюється і компонентний склад вакцин проти сезонного грипу.

35. Князевич В. М. Верховна Рада України розглянула питання щодо подолання в державі епідемії грипу А (H1N1) [Текст] / В. М. Князевич ; Прес-служба МОЗ України // Новости медицины и фармации в Украине. – 2009. – № 18, окт. – С. 9.

Текст доповіді міністра Міністерства охорони здоров'я України Василя Князевича щодо ситуації з захворюваністю на грип А (H1N1) в державі.

36. Корнієнко М. Санітарно-карантинна служба в міжнародному аеропорту [Текст] / Микола Корнієнко // СЕС. Профілактична медицина. – 2009. – № 5. – С. 36–39 : фото.

Про роботу санітарно-карантинного пункту в міжнародному аеропорту «Бориспіль» в період ускладнення ситуації щодо грипу А (H1N1).

37. Красницька Л. Чи нам під силу мінімізувати наслідки пандемії? [Текст] / Людмила Красницька // СЕС. Профілактична медицина. – 2009. – № 5. – С. 44–47 : іл.

Визначення динаміки захворюваності та тенденцій перебігу епідемічного процесу, активізація систем епідеміологічного нагляду за грипом та ГРВІ та планування організаційних і протиепідемічних заходів в Одеській області.

38. Марієвський В. Заходи з попередження завезення грипу А (H1N1) залізничним транспортом [Текст] / Віктор Марієвський // СЕС. Профілактична медицина. – 2009. – № 5. – С. 28–31 : фото.

У 2009 р. ВООЗ повідомила про швидке розповсюдження нового вірусу грипу А (H1N1). Санепідслужба на залізничному транспорті України направила максимальні зусилля на попередження завезення грипу А (H1N1) в країну.

39. Марієвський В. Ф. Епідемічна ситуація з грипу в Україні у 2009–2010 рр. [Текст] / В. Ф. Марієвський // Сучасні інфекції. – 2010. – № 1. – С. 4–11 : іл.

Вказані проблеми вірусологічного нагляду і вакцинопрофілактики грипу в Україні у 2009–2010 рр. Подані рекомендації щодо розробки нових підходів до проведення щеплень проти грипу.

40. Нова пандемія грипу 2009 р.: реалії сьогодення та найближчі перспективи [Текст] / І. В. Дзюблик, А. П. Міроненко, О. В. Гуцало [та ін.] // Клінічна імунологія. Алергологія. Інфектологія. – 2009. – № 10. – С. 9–12 : іл., табл.

Тисячі людей у світі працюють над вирішенням проблеми грипу, але і досі не існує єдиного пояснення невпинній мінливості збудника грипу. Імовірно, захищеним може вважати себе той, хто зробив щеплення як проти сезонного, так і проти пандемічного штаму.

41. Пандемия гриппа A/H1N1/09 в мире и Российской Федерации в 2009–2010 гг. и прогноз на 2010–2011 гг. [Текст] / Г. Г. Онищенко, Е. Б. Ежлова, Г. Ф. Лазикова [и др.] // Журнал микробиологии эпидемиологии и иммунобиологии. – 2010. – № 6. – С. 12–17.

Комплекс заходів спрямований на попередження розповсюдження вірусу пандемічного грипу в Російській Федерації дозволив уникнути поширення інфекції і мінімізувати наслідки пандемії.

42. Прогнозы ведущих специалистов мира о возможной пандемии гриппа на сезон 2010/2011 гг. [Текст] // Новости медицины и фармации в Украине. – 2010. – № 17, окт. – С. 5.

Провідні спеціалісти світу висловлюють надію, що пандемічний вірус «свинячого грипу» не спричинить у сезоні 2010/2011 гг. великої кількості летальних наслідків серед захворілих і рекомендують населенню робити щеплення проти вірусу H1N1.

43. Рахімов Р. А. Удосконалення епідеміологічного нагляду за грипом і гострими респіраторними інфекціями [Текст] / Р. А. Рахімов // Інфекційні хвороби. – 2011. – № 1. – С. 84–87.

Визначені завдання епіднагляду за грипом у сучасних умовах і напрямки удосконалення та підвищення ефективності протиепідеміологічних заходів.

44. Шульгай А. Г. Досвід використання телефонної гарячої лінії під час епідемії грипу в Тернопільській області [Текст] / А. Г. Шульгай // Інфекційні хвороби. – 2010. – № 1. – С. 78–81.

На прикладі досвіду Тернопільського державного медичного університету доведено доцільність створення телефонної гарячої лінії лікарів з метою надання населенню професійної консультації та запобігання поширенню епідемії.

45. Юрочко Ф. Грип 2009/2010 і його пандемія – інфекція і вакцинація [Електронний ресурс] / Федір Юрочко // Медицина світу : журнал для широкого кола лікарів. – 2009. – грудень. – Режим доступу: <http://msvitu.com/archive/2009/december/article-8.php>. – Дата перегляду: 24 жовтня 2011 р.

Кожні кілька років або кілька десятків років утворюються цілком нові підтипи вірусу грипу. Вони починають блискавично поширюватися і викликати епідемію не тільки локально (на одному континенті), а й на кількох континентах і навіть у цілому світі. Тоді кількість захворювань у сезон грипу стає багатократно більшою, ніж під час звичайної епідемії сезонного грипу.

1.3.2 Медико-статистичні аспекти епідемічного процесу

46. Белов А. Б. Дискуссионные вопросы эпидемиологии и профилактики гриппа в свете результатов ретроспективного анализа эпидемической

ситуации 2009-2010 гг. [Текст] / А. Б. Белов, П. И. Огарков // Эпидемиология и инфекционные болезни. – 2011. – № 3. – С. 38–42.

З епідемічної і клінічної позицій розглядаються спільні закономірності виникнення і розвитку пандемії грипу, оголошеної ВОЗ у червні 2009 року.

47. Васильєва Н. А. Результаты оперативного епідеміологічного аналізу епідемії грипу та інших ГРВІ 2009 р. на Тернопільщині [Текст] / Н. А. Васильєва, М. А. Андрейчин, Л. Я. Дементьєва // Профілактична медицина. – 2010. – № 1. – С. 15–19 : іл., табл.

У період епідемії на грип припадає не більше 25-27% від усіх гострих респіраторних вірусних інфекцій. Характерною особливістю епідемічного процесу на сучасному етапі є одночасна циркуляція різних вірусів грипу.

48. Возианова Ж. И. Грипп? [Текст] / Ж. И. Возианова // Сучасні інфекції. – 2008. – № 1. – С. 4–7.

Яка вона – істинна статистика захворювань на грип? Автор шукає відповідь на це питання і пропонує розробити більш достовірний підхід до реєстрації випадків грипу та смертності, пов'язаної з цим захворюванням.

49. Возианова Ж. И. Пандемия гриппа А (H1N1): особенности течения и несостоявшиеся прогнозы [Текст] / Возианова Ж. И., Голубовская О. А. // Сучасні інфекції. – 2010. – № 2. – С. 4–11 : ил.

Аналіз особливостей епідеміологічного та клінічного перебігу вірусу грипу А (H1N1) сезону 2009-2010 рр. та пандемій ХХ сторіччя. На клінічному прикладі продемонстровано особливості ураження легень при захворюванні на «свинячий» грип та ефективність різних методів лікування.

50. Гриневич О. Й. Огляд епідемічного сезону грипу та гострих респіраторних інфекцій 2010–2011 рр. [Електронний ресурс] / О. Й. Гриневич, І. Г. Маркович // Укр. мед. часопис online. – 2011. – 18 жовтня. – Режим доступу: <http://www.umj.com.ua/article/18684/oglyad-epidemichnogo-sezonu-gripu-ta-gostrix-respiratornix-infekcij-2010-2011-rr>. – Дата перегляду: 24 жовтня 2011 р.

Огляд містить інформацію Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) про грип та гострі респіраторні інфекції у країнах Північної півкулі з жовтня 2010 р. по квітень 2011 р. у хронологічному порядку та аналіз захворюваності на грип та ГРІ в Україні.

51. Эпидемиология гриппа А (H1N1) Калифорния/07/09 среди населения 49 городов России в сезон 2009–2010 гг. [Текст] / Л. С. Карпова, И. Г. Маринич, Н. М. Поповцева, Т. П. Столярова // Журнал микробиологии эпидемиологии и иммунобиологии. – 2011. – № 3. – С.14–20 : табл.

Порівняльна характеристика епідемії грипу А (H1N1) в Росії, викликаной пандемічним вірусом А/Каліфорнія/07/2009 (H1N1) у 2009 р., з попередніми епідеміями грипу А цього підтипу.

52. Епідемія грипу 2009 р. у західному регіоні України: вікові аспекти, етіологічна структура [Текст] / О. П. Волосовець, Н. А. Васильєва, С. С. Дністрян [та ін.] // Інфекційні хвороби. – 2009. – № 4. – С. 28–33 : іл., табл.

Вивчення етіологічної структури збудників ГРВІ та грипу і віковий склад захворілих, здійснення аналізу захворюваності за матеріалами епідеміологічних відділів Тернопільської обласної та міської СЕС, даними вірусологічної лабораторії обласної СЕС під час епідемії 2009 р.

53. Іваськів О. Пандемічний грип: аналіз минулого епідсезону [Текст] / Олена Іваськів // СЕС. Профілактична медицина. – 2010. – № 6. – С. 24–25 : іл.

Наказом МОЗ України від 04.12.09р. № 922 вірусологічну лабораторію Хмельницької облСЕС було визначено базовою в Україні з питань лабораторної діагностики грипу та ГРВІ. Під час епідемії 2009-2010 рр. лабораторією було обстежено 7,6% захворілих осіб.

54. Казаков В. Н. Промежуточные итоги и прогноз развития пандемии гриппа H1N1 [Текст] / В. Н. Казаков, В. Г. Шлопов // Новости фармации и медицины в Украине. – 2010. – № 10, май. – С. 24–25.

За останні сто років у боротьбі з чисельними епідеміями та пандеміями грипу людство накопичило, як позитивний так і негативний досвід. Інфекційні хвороби були і залишаються дуже небезпечними – через властивість втягувати в процес велику кількість здорових людей за короткий проміжок часу.

55. Львов Д. К. Информация центра экологии и эпидемиологии гриппа Института вирусологии им. Д. И. Ивановского РАМН об итогах эпидемического сезона 2009–2010 гг. по гриппу и ОРВИ (с 40-й недели 2009 г. по 22-ю неделю 2010 г.) в мире и в России [Текст] / Д. К. Львов, Е. И. Бурцева, В. В. Лаврищева // Вопросы вирусологии. – 2011. – № 1. – С. 44–49 : табл.

Підведено підсумки вивчення епідемічної ситуації 2009-2010 рр. по грипу та ГРВІ у світі та в Росії. Обґрунтована необхідність подальшого моніторингу вірусів грипу в Росії.

56. Марієвський В. Загроза нової пандемії грипу: як реагувати? [Текст] / Віктор Марієвський // СЕС. Профілактична медицина. – 2009. – № 5. – С. 10–11.

Науковці Інституту епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л. В. Громашевського АМН України з 1937 року працюють над проблемою грипу та ГРВІ, займаються розробкою якісних та кількісних критеріїв

оцінки епідемічного процесу грипу, вивченням мінливості його збудників, а також етіологічним прогнозуванням наступних епідемій.

57. Ониськів Б. О. Епідемія грипу на Тернопільщині [Текст] : (медико-статистичні аспекти) / Б. О. Ониськів, О. М. Голяченко, А. Г. Шульгай // Інфекційні хвороби. – 2009. – № 4. – С. 45–49 : іл., табл.

Вивчено стан захворюваності населення Тернопільської області в період піку епідемії грипу у 2009 році. Встановлено рівні захворюваності населення різних вікових груп та їх взаємозв'язки.

58. Організація епідеміологічного нагляду за грипом та гострими вірусними респіраторними інфекціями в м. Києві [Текст] / А. М. Пономаренко, Л. А. Колос, А. В. Кракович, О. М. Рубан // Сучасні інфекції. – 2010. – № 1. – С. 12–17 : іл.

Моніторинг епідемічних особливостей грипу А (H1N1), що був зареєстрований у м. Києві в кінці 2009 року.

59. Особливості епідемічного процесу при грипі та інших гострих респіраторних вірусних інфекціях у Тернопільській області у 2009 році [Текст] / Л. Я. Ковальчук, М. А. Андрейчин, М. О. Кашуба [та ін.] // Інфекційні хвороби. – 2009. – № 4. – С. 20–28 : іл., табл.

Причини виникнення, особливості та шляхи подолання епідемії грипу та ГРВІ. Аналіз захворюваності населення Тернопільської області по результатах статистичних досліджень 2009 року.

60. Особливості перебігу грипу в Івано-Франківській області [Текст] / Б. М. Дикий, Т. О. Нікіфорова, Г. Б. Матейко, Р. С. Остяк // Інфекційні хвороби. – 2009. – № 4. – С. 37–42 : табл.

Проаналізовано клініко-лабораторні дані 104 хворих на неідентифікований грип, які перебували на лікуванні в Івано-Франківській ОКІЛ і ОПЦ від початку епідемії 2009 р. до середини листопада.

61. Порівняльна характеристика сезонних епідемій грипу останнього десятиліття та пандемічного підйому 2009–2010 рр. в Україні [Текст] / С. І. Доан, А. П. Міроненко, О. С. Голубка [та ін.] // Профілактична медицина. – 2010. – № 4. – С. 19–22 : іл., табл.

Надана порівняльна характеристика епідемій грипу за останні 10 років та визначено особливості перебігу епідемічного підйому грипу, спричиненого новим пандемічним вірусом А (H1N1) 2009 року.

62. Радченко О. М. Клінічні наслідки епідемії грипу: дані літератури та власні спостереження (листопад 2009 р.) [Текст] / О. М. Радченко, Ю. М. Панчишин // Клінічна імунологія. Алергологія. Інфектологія. – 2009. – № 10. – С. 13–16 : іл.

Наведені відомості, зібрані на основі аналізу даних літератури про перебіг і ускладнення грипу (зокрема зумовленого вірусом А /H1N1) в різних країнах у 2009 році.

63. Скалько О. Епідемічна та епізоотична ситуація щодо грипу на Луганщині [Текст] / Ольга Скалько // СЕС. Профілактична медицина. – 2009. – № 5. – С. 48–50 : іл.

Захворюваність населення на грип та гострі респіраторні вірусні інфекції в Луганській області, як і в усьому світі, щорічно реєструється на високих показниках і складає понад 90% від загальної кількості інфекційних захворювань.

64. Цяпа Н. Епідемія грипу в Тернопільській області: перший аналіз [Текст] / Нінель Цяпа // СЕС. Профілактична медицина. – 2009. – № 6. – С. 10–15 : табл.

Постійний моніторинг за сумарними показником захворілих на ГРВІ та грип і чітке виконання обмежувальних заходів суттєво впливають на масштаби епідемії.

65. Шестакова И. В. Грипп А (H1N1) Калифорния/04/09 в г. Киеве [Текст] / И. В. Шестакова, О. А. Гудзенко // Сучасні інфекції. – 2010. – № 1. – С. 18–19.

Наведені статистичні дані про захворюваність на грип та інші ГРЗ в м. Києві в епідсезон 2009/10 рр.

1.4 Профілактика грипу та ГРВІ

1.4.1 Особливості формування імунітету

66. Абатуров О. Є. Імунопрофілактика гострих респіраторних вірусних інфекцій на сучасному етапі [Текст] / О. Є Абатуров, І. Л. Височина // Новости медицины и фармации в Украине. – 2009. – № 17, окт. – С. 3–4.

В Україні на ГРВІ та грип щорічно хворіють близько 10–14 мільйонів людей тому поінформованість щодо ефективності існуючих систем профілактики ГРВІ є важливим завданням науковців та дослідників в галузі медицини.

67. Активность иммуномодулятора селанка при экспериментальной гриппозной инфекции [Текст] / Ф. И. Ершов, П. Н. Учакин, О. Н. Учакина [и др.] // Вопросы вирусологии. – 2009. – № 5. – С.19–24 : ил., табл.

Представлена серія експериментів по вивченню протівірусних властивостей імуномодулятора селанк довела наявність у нього

вираженої протигрипозної активності, що в майбутньому дозволить розширити спектр його клінічного застосування.

68. Гігієнічні аспекти профілактики гострих респіраторних вірусних інфекцій [Текст] / В. А. Кондратюк, М. О. Кашуба, С. С. Дністрян [та ін.] // Інфекційні хвороби. – 2010. – № 1. – С. 67–69.

Шляхи розповсюдження грипу та ГРВІ та необхідність подальшого дослідження збудника грипу. Обґрунтування і впровадження профілактичних заходів з метою запобігання поширенню інфекції.

69. Директор НИИ гриппа РАМН рекомендует россиянам носить хирургические маски пропитанные эфирным маслом [Текст] // Новости медицины и фармации в мире. – 2009. – № 18, окт. – С. 19.

В рамках профілактики вірусу грипу А/Н1N1 необхідно носити звичайні хірургічні маски просочені ефірним маслом – сосни, пихти і т. п. – висказав думку директор НИІ грипу РАМН Олег Кисельов на прес-конференції у Москві.

70. Еропкин М. Ю. Возможности повышения эффективности противовирусной терапии и профилактики ОРВИ. Новые экспериментальные данные на клеточных культурах [Электронный ресурс] / Еропкин М. Ю., Брызжикова Т. С., Еропкина Е. М. // Русский медицинский журнал. – 2011. – № 18. – Режим доступа: http://www.rmj.ru/articles_7811.htm. – Дата перегляду: 8 листопада 2011 р.

Актуальними на сьогоднішній день є пошуки препаратів, не направлених на вірус як такий або його взаємодію з клітиною, а стимулюючих клітинну резистентність, вироблення інтерферону, імунний захист. Внаслідок цього практикується широке застосування неспецифічних препаратів проти ГРВІ, включаючи рослинні та гомеопатичні препарати.

71. Ерофеева М. К Применение новых препаратов для профилактики гриппа и других ОРВИ [Электронный ресурс] / Ерофеева М. К., Позднякова М. Г., Максакова В. Л. // Русский медицинский журнал. – 2011. – № 8. – Режим доступа: http://www.rmj.ru/articles_7630.htm. – Дата перегляду: 8 листопада 2011 р.

Існування більш ніж 300 вірусів і бактерій виключає можливість розробки вакцин проти всієї групи ГРВІ, за винятком грипу. Останнім часом в практичній охороні здоров'я широко застосовуються лікарські препарати, які дозволяють значно підвищити захисні сили організму і створити бар'єр на шляху проникнення респіраторних вірусів.

72. Зупанец І. Эффективная профилактика ОРВИ и гриппа [Текст] / Игорь Зупанец // Новости медицины и фармации в мире. – 2009. – № 20, нояб. – С. 13.

Медексперти застерігають населення від нового спалаху грипу та ГРВІ і просять простежити, щоб у домашній аптечці були в наявності необхідні противірусні засоби.

73. Лікування та профілактика грипу з використанням засобів народної медицини [Текст] : (методичні рекомендації) / [укл.: В. М. Князевич, Т. П. Гарник, М. П. Жданова та ін.] ; МОЗ України, Український центр наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи. – Київ, 2009. – 32 с.

Для формування специфічного імунітету до вірусу слід вважати корисними методи народної і нетрадиційної медицини, оскільки вони можуть використовуватися як в амбулаторних умовах, так і вдома у хворого, не потребують дефіцитних ліків, не викликають побічних ефектів та перспективні для застосування в умовах масової захворюваності на грип.

74. Малый В. П. Грипп и беременность [Текст] / В. П. Малый // Клінічна імунологія. Алергологія. Інфектологія. – 2009. – № 6/7. – С. 15–17.

Під час вагітності грип – є реальною загрозою, як для жінки так і для майбутньої дитини, тому профілактичні заходи мають надзвичайно велике значення.

75. Позднякова М. Г. Неспецифическая профилактика гриппа и других острых респираторных вирусных заболеваний [Электронный ресурс] / Позднякова М. Г., Ерофеева М. К., Максакова В. Л. // Русский медицинский журнал. – 2011. – № 2. – Режим доступа: http://www.rmj.ru/articles_7495.htm. – Дата перегляду: 7 листопада 2011 р.

Раціональна фармакотерапія грипу та інших ГРВІ повинна базуватися на сукупності даних епіданалізу, відомостях про конкретних збудників захворювань і комбінованому алгоритмі використання арсеналу лікарських засобів з різноманітними механізмами дії.

76. Салоникиди А. И. Особенности психоэмоционального состояния в профилактике острых вирусных заболеваний и гриппа в условиях эпидемии [Текст] / А. И. Салоникиди, Т. Н. Заярная // Сучасні інфекції. – 2010. – № 1. – С. 35–39 : табл.

Розглянуті основні психоемоційні типи людини та особливості їхнього ставлення до власної хвороби. Розроблені підходи до профілактики грипу та ГРВІ в умовах епідемії залежно від типу особистості.

77. Семейная профилактика гриппа и острых респираторных инфекций в период подъема сезонной заболеваемости [Электронный ресурс] / Казюкова Т. В., Панкратов И. В., Алеев А. С., Дудина Т. А. // Русский медицинский журнал. – 2011. – № 2. – Режим доступа: http://www.rmj.ru/articles_7502.htm. – Дата перегляду: 7 листопада 2011 р.

Впровадження в сімейну практику натуропатичних препаратів, поряд з іншими засобами специфічної і неспецифічної профілактики, сприяє зниженню захворюваності на грип та ГРВІ, зменшує ризик розвитку ускладнень, знижує економічні і соціальні наслідки від респіраторних інфекцій.

1.4.2 Вакцинація: досвід застосування та перспективи

78. Алгоритм вакцинопрофілактики гриппа у дітей в сезоні 2010–2011 гг. [Электронный ресурс] / Бурцева Е. И., Заплатникова Л. В., Шевченко Е. С. [и др.] // Русский медицинский журнал. – 2010. – № 30. – Режим доступа: http://www.rmj.ru/articles_7413.htm. – Дата перегляду: 8 листопада 2011 р.

Суворе дотримання офіційних рекомендацій по використанню грипозних вакцин та впровадження в практику запропонованого алгоритму вакцинопрофілактики дозволяють досягнути високої ефективності і безпечності імунізації дітей проти грипу у сезоні 2010–2011 рр.

79 Башкатова Т. Профілактика грипу серед вагітних жінок [Текст] / Тетяна Башкатова // СЕС. Профілактична медицина. – 2010. – № 6. – С. 26–27.

Вакцинація вагітних проти грипу захищає не лише жінку, а й плід та новонародженого від можливого негативного впливу вірусу. Відповідно до штамового складу епідемічного сезону 2010–2011 р. в Україні зареєстровано 5 вакцин.

80. Вивчення безпечності вакцини проти пандемічного грипу А (H1N1) МоноГрипполНео в Україні [Текст] / Бадогін С. Г., Спірідонова Т. Б., Крупко Н. М., Пікалова Т. С. // Сучасні інфекції. – 2010. – № 2. – С. 59–63.

Описані спостереження за вакцинованими проти пандемічного грипу А (H1N1) вакциною «МоноГрипполНео», що підтверджують низькі реактогенні властивості і безпечність вакцини.

81. Гендон Ю. З. Живая холодоадаптированная гриппозная вакцина: современное состояние [Текст] / Ю. З. Гендон // Вопросы вирусологии. – 2011. – № 1. – С. 4–17.

Боротьба з грипом має бути постійною і за допомогою вакцин можна позбавити мільйони людей від захворювання на грип, що збереже здоров'я дорослим і дітям.

82. Доан С. І. Особливості формування імунітету проти грипу [Текст] / С. І. Доан // Профілактична медицина. – 2010. – № 3. – С. 9–13 : іл. – Бібліогр.: с. 13.

Порівняльна характеристика протигрипозного імунітету після природного інфікування та імунізації різними вакцинами

83. Задорожна В. І. Імунопрофілактика грипу та її перспективи в сучасних умовах [Текст] / В. І. Задорожна, А. Ф. Фролов, Г. В. Мойсеєва // Інфекційні хвороби. – 2009. – № 3. – С. 67–71.

Піднімається питання імунопрофілактики грипу. Подана характеристика існуючих вакцин та розглянута перспектива застосування новітніх препаратів.

84. Задорожна В. І. Сучасні аспекти вакцинопрофілактики сезонного та пандемічного грипу [Текст] / В. І. Задорожна, А. Ф. Фролов, Г. В. Мойсеєва // Сучасні інфекції. – 2009. – № 3/4. – С. 100–106. : табл.

Узагальнені результати досвіду застосування імунопрофілактики сезонного грипу у світі. Зібрана інформація про вакцинацію певних категорій населення в деяких країнах в умовах пандемії.

85. Эксперты рассмотрели ранние результаты мониторинга людей, получивших противопандемические вакцины [Текст] // Новости медицины и фармации в мире. – 2009. – № 18, окт. – С. 13.

Стратегічна консультативна група експертів з імунізації (SAGE), консультуюча ВООЗ по стратегії стосовно вакцин і вакцинації, на одному з засідань провела аналіз епідемічної ситуації по пандемічному грипу та розглянула проблеми і варіанти дій.

86. Иммуногенность вакцины гриппозной инактивированной субъединичной адсорбированной моновалентной штамм A/California/7/2009 (H1N1) [Текст] / В. В. Зверев, М. П. Костинов, Н. А. Михайлова [и др.] // Вопросы вирусологии. – 2011. – № 3. – С.20–23 : табл.

Оцінка імуногенності протигрипозної вакцини Пандефлю у 70 здорових волонтерів у віці 18-60 років та клінічна характеристика поствакцинального періоду.

87. Костинов М. П. Особенности формирования поствакцинального иммунитета к гриппу у пациентов с хронической бронхолёгочной патологией [Текст] / М. П. Костинов, А. Г. Чучалин, А. В.Чебыкина // Инфекционные болезни. – 2011. – № 3. – С. 35–40 : табл.

Представлені результати оцінки імуногенності вакцини Грипол плюс у хворих пульмонологічного профілю показали, що пацієнти, щеплені вперше, мають тенденцію до більш вираженої імунної відповіді, ніж щеплені раніше.

88. Минздрав сравнит эффективность трёх вакцин против «калифорнийского» гриппа [Текст] // Новости медицины и фармации в Украине. – 2009. – № 18, окт. – С. 5.

Міністерство охорони здоров'я України вивчає ефективність декількох вакцин проти «каліфорнійського» грипу, з метою подальшого використання для вакцинації населення.

89. МОЗ України надає інформацію стосовно зареєстрованих вакцин для профілактики грипу [Текст] // Новости медицины и фармации в Украине. – 2010. – № 16, сент. – С. 16.

В Україні затверджено штамовий склад вакцин для країн Північної півкулі на епідемічний сезон 2010–2011 рр. Відповідно до рекомендацій ВООЗ, кожна грипозна вакцина має проходити щорічно перегляд штамового складу.

90. Научных доказательств того, что вакцинация против гриппа подавляет иммунитет, нет. Взгляд специалиста [Текст] // Новости медицины и фармации в Украине. – 2009. – № 18, окт. – С. 8.

Лікар-імунолог Федір Лапій висловив точку зору, що вакцинація повинна проводитись незалежно від того, оголошена епідемія грипу чи ні. Опоненти вакцинації, на його думку, не мають доказової бази, щоб довести факт зниження імунітету після щеплення від грипу.

91. Новые возможности профилактики гриппа у пациентов с хроническими заболеваниями органов дыхания [Электронный ресурс] / Чебыкина А. В., Андреева Н. П., Перова Т. И. [и др.] // Русский медицинский журнал. – 2010. – № 24. – Режим доступа: http://www.rmj.ru/articles_7339.htm. – Дата перегляду: 8 листопада 2011 р.

Грип найбільш небезпечний при хронічних захворюваннях органів дихання (ХОЗЛ). Враховуючи багатий клінічний досвід і отримані до даного часу докази безпечності і ефективності грипозних вакцин для пацієнтів з ХОЗЛ, більш активну вакцинацію хворих цієї групи підвищеного ризику можна вважати виправданою.

92. У людей обнаружена неожиданно высокая степень иммунитета к пандемии гриппа А/Н1N1 [Текст] // Новости медицины и фармации в мире. – 2009. – № 18, окт. – С. 19.

Вакцинація проти грипу може бути простішою ніж сподівалися. В результаті експерименту вчені виявили, що 300 дорослих його учасників, несподівано виробили необхідну кількість антитіл вже після першого щеплення.

93. Харит С. М. Изучение переносимости и безопасности современной вакцины Гриппол плюс у детей разного возраста [Электронный ресурс] / Харит С. М., Начарова Е. П., Черняева Т. В. // Русский медицинский журнал. – 2009. – № 15. – Режим доступа: http://www.rmj.ru/articles_6652.htm. – Дата перегляду: 7 листопада 2011 р.

Аналіз безпечності вакцини показав, що Грипол плюс добре переноситься дітьми, реакції зареєстровані у невеликої кількості дітей відносяться до нормальних вакцинальних реакцій легкого ступеню вираженості.

94. Цуркан В. Противогриппозные вакцины: особенности применения [Текст] / Владимир Цуркан // СЕС. Профілактична медицина. – 2010. – № 6. – С. 22–23.

Вакцинація від грипу є основним засобом його профілактики, але для попередження епідемічної хвилі грипу, необхідно робити населенню щеплення вакциною з нового штаму (дрейф-варіанту).

95. Чернишова Л. І. Стратегічні питання вакцинопрофілактики грипу в світлі матеріалів 3-ої Європейської конференції з грипу та в умовах початку нової пандемії [Текст] / Л. І. Чернишова, А. П. Міроненко, О. В. Гуцало // Клінічна імунологія. Алергологія. Інфектологія. – 2009. – № 6/7. – С. 5–8 : іл., табл.

На конференції обговорювали питання належного епідемічного нагляду, ефективних стратегій вакцинації та наявності достатніх запасів антивірусних препаратів.

96. Устінов О. Як запобігти грипу в епідсезоні 2011–2012 рр. [Електронний ресурс] Олександр Устінов // Укр. мед. часопис online. – 2011. – 11 жовтня. – Режим доступу: <http://www.umj.com.ua/article/18460/yak-zapobigti-gripu-v-epidsezoni-2011-2012-rr>. – Дата перегляду: 24 жовтня 2011 р.

Враховуючи агресивність вірусу грипу, який зумовлює чисельні ускладнення, при перших ознаках застуди необхідно звертатися до лікаря для отримання кваліфікованої допомоги і в жодному разі не займатися самолікуванням. Для запобігання грипу та ГРВІ МОЗ України рекомендує заходи з вакцинації проти грипу у передепідемічний період.

1.5 Сучасні підходи до лікування та діагностики грипу і ГРВІ

1.5.1 Лабораторна діагностика

97. Аминокислотные замены в гемагглютинине вируса гриппа подтипа H5, влияющие на антигенную специфичность и вирулентность вируса [Текст] / П. С. Крылов, И. А. Руднева, Т. А. Тимофеева [и др.] // Вопросы вирусологии. – 2009. – № 5. – С.14–19 : табл.

Проведені дослідження, що стосуються вірулентності вірусів грипу, патогенного потенціалу і еволюції при циркуляції в природних умовах. Робота підтримана грантом Російського фонду фундаментальних досліджень № 07-04-00005.

98. Бут Г. Особенности гриппа, вызванного штаммом A/California/04/2009 (H1N1) [Текст] / Галина Бут // Новости медицины и фармации в мире. – 2009. – № 21, дек. – С. 7.

Вірус грипу A/H1N1, розшифрований у Атланті, отримав офіційну назву «штам A/California/04/2009 (H1N1)». Вчені США та Євразії об'єктивно показали схожість нового штаму з вірусом грипу свиней реасортowanego з вірусами грипу людини і птахів.

99. Бушуева Е. Вирусологическая лаборатория – форпост профилактики [Текст] / Елена Бушуева // СЕС. Профілактична медицина. – 2010. – № 6. – С. 58–59.

У жовтні 2009 року вірусологічна лабораторія при Маріупольській СЕС першою в Україні виділила 4 штами вірусу грипу. В лабораторії працюють кваліфіковані спеціалісти. Щорічно освоюються і впроваджуються нові методи досліджень.

100. Дифференцированное включение геномных сегментов в состав реассортантов вируса гриппа А при смешанной инфекции [Текст] / Вариш Н. Л., Гительман А. К., Шилов А. А. [и др.] // Вопросы вирусологии. – 2009. – № 1. – С. 7–12 : ил., табл. – Библиогр.: с. 11.

Подані результати наукових досліджень, що є вкрай важливими для розуміння тонких механізмів еволюції вірусів грипу.

101. Ідентифікація пандемічного штаму вірусу грипу A/H1N1 методом ПЛР в реальному часі [Текст] / В. Г. Спиридонов, Л. М. Іщенко, Д. Л. Мартиненко [та ін.] // Мікробіологічний журнал. – 2010. – № 1. – С. 47–51 : іл., табл.

Адаптація рекомендованого ВООЗ протоколу для проведення диференціальної діагностики вірусу грипу A/H1N1 в умовах сучасних ПЛР-лабораторій України та розробка власної високоефективної діагностичної системи полімеразної ланцюгової реакції у реальному часі.

102. Изоляция 24.05.2009 и депонирование в Государственную коллекцию вирусов (ГКВ 2452 от 24.05.2009) первого штамма A/HIV*-

Moskow/01/2009(H1N1)swl, подобиного свиному вірусу A(H1N1) от первого выявленного 21.05.2009 больного в Москве [Текст] / Д. К. Львов, Е. И. Бурцева, А. Г. Прилипов [и др.] // Вопросы вирусологии. – 2009. – № 5. – С. 10–14.

У Москві був діагностований і ізольований перший штам вірусу грипу A(H1N1)swl на території РФ. Проведене депонування штаму в Державну колекцію вірусів, що дозволяє його використання для розробки протигрипозних вакцин, діагностичних тест-систем, скринінгу протівірусних препаратів, також для фундаментальних досліджень.

103. Крылов П. С. Влияние мутаций в гене гемагглютинаина вируса гриппа H5N1 на антигенность и вирулентность, выявляемое сайт-специфическим мутагенезом [Текст] / П. С. Крылов, Е. А. Говоркова, Н. В. Каверин // Вопросы вирусологии. – 2010. – № 5. – С. 14–16 : ил.

Високопатогенні віруси грипу підтипу H5N1 швидко еволюціонують, причому зміни торкаються антигенної специфічності НА.

104. Метод рестрикционного анализа генома штаммов живой гриппозной вакцины [Текст] / И. В. Киселева, Н. В. Ларионова, Л. С. Р. Teley, Л. Г. Руденко // Вопросы вирусологии. – 2011. – № 3. – С. 28–32 : табл.

Описаний метод ПЛР-рестрикційного геномного аналізу вакцинних штамів живої гриппозної вакцини (ЖГВ), підготованих на основі сучасних штамів вірусів грипу А і В.

105. Механізми адаптації вірусів грипу A/FM/1/47 (H1N1) та A/Port Chalmers/1/73 (H3N2) до нового хазяїна [Текст] / Л. Д. Жаркова, С. Л. Рибалко, Г. П. Панасенко [та ін.] // Лабораторна діагностика. – 2009. – № 3. – С. 26–30 : іл.

Результати досліджень свідчать про виражену адаптивну активність вірусу A(H3N2). Це пояснює, чому віруси A(H3N2) 40 років існують, як

основні збудники епідемії грипу, періодично допускаючи в циркуляцію віруси грипу A(H1N1) і віруси грипу B.

106. Міроненко А. Проблеми лабораторної діагностики [Текст] / Алла Міроненко // СЕС. Профілактична медицина. – 2009. – № 5. – С. 22–23 : іл.

Для швидкого лабораторного підтвердження діагнозу «грип» найбільш достовірним вважається тестування методом полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР). Однак, при виявленні нових збудників ПЛР не дає точних результатів.

107. Молекулярно-генетическая характеристика вирусов пандемического гриппа A/H1N1(sw 2009), изолированных в 2009–2010 гг. в России [Текст] / С. Б. Яцышина, А. Н. Миненко, П. В. Волошина [и др.] // ЖМЭИ. – 2011. – № 1. – С. 26–35 : табл. – Библиогр.: с. 34.

Оцінка різних варіантів вірусу грипу A/H1N1(sw 2009), що циркулювали на території Росії, вивчення патогенності вірусу для людини і потенційної чутливості до противірусних препаратів.

108. Моноклональные антитела к пандемическому вирусу гриппа A/HIV – Moscow/01/2009 (H1N1)swI, обладающие высокой вируснейтрализующей активностью [Текст] / Р. Р. Климова, О. В. Маслова, Е. И. Бурцева [и др.] // Вопросы вирусологии. – 2011. – № 3. – С. 15–20 : ил., табл.

На основі моноклональних антитіл можуть бути створені діагностичні тест-системи і сконструйовані гуманізовані антитіла для профілактичних і лікувальних цілей.

109. Особенности лабораторной диагностики гриппа в условиях эпидемии ГРВИ в западном регионе Украины протягом жовтня–листопада 2009 року [Текст] / Л. Я. Ковальчук, О. І. Яшан, І. Я. Господарський [та ін.] // Інфекційні хвороби. – 2009. – № 4. – С. 33–36 : іл., табл.

Оцінка результатів лабораторної діагностики грипу в Тернопільській області, визначення типу збудника в період епідемії 2009 року.

110. Пандемический грипп 2009 г. в России. Диагностика и молекулярно-биологические характеристики вируса [Текст] / О. И. Киселев, А. Б. Комиссаров, М. А. Стукова [и др.] // Вопросы вирусологии. – 2011. – № 1. – С. 17–21 : іл.

Наведені дані антигенних властивостей більш ніж 250 штамів пандемічного вірусу, виділених в НДІ грипу, і молекулярно-генетичні характеристики 31 штаму.

111. Пандемический грипп 2009 г. в России: происхождение, антигенные, биологические свойства вируса и чувствительность к противовирусным препаратам [Электронный ресурс] / Еропкин М. Ю., Гудкова Т. М., Даниленко Д. М. [и др.] // Русский медицинский журнал. – 2010. – № 7. – Режим доступа: http://www.rmj.ru/articles_7042.htm. – Дата перегляду: 8 листопада 2011 р.

В останні три епідемічні сезони серед населення спостерігалася, як завжди, циркуляція вірусів грипу усіх трьох підтипів A(H1N1), A(H3N2) і B. Хоча слід звернути увагу на активацію вірусів грипу A(H1N1). Представлений антигенний аналіз вірусів цього підтипу виділених в сезоні 2008–2009 рр.

112. Скрипченко Г. С. Значение коллекционных штаммов вирусов гриппа для научной и практической работы в области эпидемиологии и вирусологии [Текст] / Г. С. Скрипченко, Н. М. Процышина // Профілактична медицина. – 2009. – № 2. – С. 64–69. – Библиогр.: с. 68.

Розроблені оригінальні методи імуноселекції, які дозволяють отримувати віруси з підвищеною імуногенністю та ознаками антигенної новизни. Розглянута роль розроблених методів і отриманих за їх

допомогою колекційних штамів для створення нових вакцин, діагностичних і лікувально-профілактичних препаратів.

113. Характеристика циркулюючих в Росії в сезоні 2007–2008 гг. эпидемических штаммов гриппа А и В [Текст] / В. Т. Иванова, С. В. Трушакова, Т. А. Оскерко [и др.] // Вопросы вирусологии. – 2009. – № 5. – С. 28–33 : табл.

Моніторинг циркуляції вірусів грипу в РФ. Вивчення властивостей вірусів грипу, що спричинили підйом захворюваності в Росії в епідемічному сезоні 2007–2008 рр.

114. Шварсалон Н. К. Сравнительная молекулярно-генетическая характеристика пандемических вирусов гриппа А (H1N1) 1918 и 2009 гг. [Текст] / Н. К. Шварсалон, А. Б. Хаитович, Л. С. Кирьякова // Профилактика медицина. – 2009. – № 4. – С. 74–79 : іл., табл. – Библиогр.: с. 79–80.

У ХХ столітті було зареєстровано три пандемії грипу у людей. Нова пандемія викликана грипом А (H1N1) 2009 р. поставила перед науковцями необхідність детального вивчення закономірності і причин виникнення попередніх пандемій.

115. Шляхи оптимізації лабораторних досліджень щодо грипу в пандемічний період [Текст] / Д. І. Переяслов, А. П. Міроненко, О. В. Цвіткова [та ін.] // Сучасні інфекції. – 2010. – № 1. – С. 123–126 : іл.

Акцентується увага на необхідності комплексного використання методів лабораторної діагностики грипу та коректної організації досліджень в умовах пандемії, що може забезпечити найбільш достовірне відображення епідеміологічної та вірусологічної ситуації в країні.

1.5.2 Клінічні прояви та тактика лікування.

116. Андрейчин М. А. Пандемічний грип A/H1N1 Каліфорнія [Текст] / М. А. Андрейчин, В. П. Малий // Інфекційні хвороби. – 2009. – № 4. – С.103–130 : іл., табл.

Загальна характеристика вірусів грипу. Поява нових пандемічних штамів. Клінічні прояви, діагностика, лікування та ускладнення грипу A/H1N1.

117. Бабушкина А. В. Острые респираторные вирусные заболевания и бронхообструктивный синдром [Текст] / А. В. Бабушкина // Укр. мед. часоп. – 2011. – № 1. – С. 69–74. – Бібліогр.: с. 73–74.

Про синдром бронхіальної обструкції на фоні гострого респіраторного вірусного захворювання (ГРВІ) і терапевтичні методи лікування захворювань дихальних шляхів, що супроводжуються сухим непродуктивним кашлем.

118. Бут Г. Вопросы эффективной химиопрофилактики и химиотерапии гриппа [Текст] / Галина Бут // Новости медицины и фармации в Украине. – 2010. – № 20, нояб. – С. 10.

Підходи до лікування грипу традиційні і зрозумілі: це застосування симптоматичної терапії, імуномодуляторів і протівірусних препаратів, як засобів етіотропної терапії. На жаль, у нашій країні недостатня увага приділяється етіотропній терапії, хоча це один з найдієвіших засобів у боротьбі проти вірусу грипу.

119. Глумчер Ф. С. Интенсивная терапия у больных с тяжёлым гриппом [Текст] : (обзор литературы, собственные наблюдения) / Ф. С. Глумчер // Сучасні інфекції. – 2010. – № 2. – С. 22–32 : іл., табл.

Узагальнені та проаналізовані останні дані спеціальної літератури та власні дослідження автора з лікування більш ніж 50 хворих на грип у різних медичних закладах України.

120. Грищук Л. А. Туберкульоз і грип [Текст] / Л. А. Грищук // Інфекційні хвороби. – 2010. – № 3. – С. 5–9 : іл.

Сучасний погляд на проблему взаємозв'язку перебігу грипу та туберкульозу на основі аналізу даних про епідеміологію цих захворювань у різні роки.

121. Діброва В. А. Аспекти патогенезу грипу А (H1N1) [Текст] / В. А. Діброва, Є. В. Цема // Сучасні інфекції. – 2010. – № 2. – С. 12–21 : іл.

Висвітлюються нові підходи до діагностування, профілактики інфікування та принципів лікування грипу А (H1N1).

122. Крамарев С. О. Сучасні підходи до симптоматичного лікування гострих респіраторних захворювань [Текст] / С. О. Крамарев // Клінічна імунологія. Алергологія. Інфектологія. – 2011. – № 1. – С 75–77 : табл.

На сьогодні відомо близько 200 збудників ГРЗ. У лікуванні гострих респіраторних захворювань виділяють два основні напрямки: етіотропне – призначення противірусних засобів і симптоматична терапія.

123. Малеев В. В. Эффективность фармакотерапии гриппа и других ОРВИ в период пандемии гриппа 2009–2010 гг. [Текст] / В. В. Малеев, Т. В. Красникова Т. В. Кондратьева // Инфекционные болезни. – 2010. – № 4. – С. 62–65 : табл.

На основі ретроспективного аналізу історії хвороб пацієнтів, визначена ефективність ранньої противірусної терапії в лікуванні хворих

на грип та ГРВІ. Виявлені особливості клінічного перебігу пандемічного вірусу у пацієнтів з групи ризику.

124. Маркова Т. П. Профилактика и лечение респираторных инфекций [Электронный ресурс] / Маркова Т. П. // Русский медицинский журнал. – 2010. – № 2. – Режим доступа: http://www.rmj.ru/articles_6969.htm. – Дата перегляду: 8 листопада 2011 р.

Поліморфізм збудників ГРВІ відображає складність проблеми і необхідність розробки підходів до профілактики і лікування. Одним з напрямків лікування і профілактики респіраторних інфекцій є застосування противірусних засобів.

125. Международный опыт лечения реанимационных больных с новым гриппом H1N1 [Текст] // Новости медицины и фармации в мире. – 2009. – № 18, окт. – С. 10–11.

Учені-медики на основі досвіду, накопиченого під час епідемії важкого гострого респіраторного синдрому, зуміли оперативно узагальнити дані по лікуванню важких хворих з цією інфекцією. Результати опубліковані в серії статей на сайті Journal of American Medical Association.

126. Особенности современного течения ОРВИ/гриппа в условиях эпидемического подъёма и эффективность противовирусной терапии у пациентов с гриппом А/ H1N1/-sw [Текст] / С. Н. Орлова, Н. И. Шибачева, Т. И. Довгалюк [и др.] // Эпидемиология и инфекционные болезни. – 2010. – № 5. – С. 51–54.

На основі аналізу епідемічного процесу показана ефективність противірусної терапії у лікуванні хворих на грип А/ H1N1/-sw.

127. Особенности течения ОРВИ и гриппа A/H1N1/2009 у беременных [Текст] / Е. В. Михайлова, И. А. Салов, Д. Ю. Левин [и др.] // Инфекционные болезни. – 2011. – № 2. – С. 89–92 : табл.

Проводилися спостереження за 152 вагітними жінками, які хворіли на грип A/H1N1/2009 і ГРВІ та вивчалися клінічні особливості перебігу захворювання у різні терміни вагітності.

128. Особливості перебігу спалаху грипу A California/04/2009 (H1N1) у період листопад / грудень 2009 р. – січень 2010 р. [Текст] / С. М. Туряниця, М. А. Поляк, А. І. Когутич [та ін.] // Клінічна імунологія. Алергологія. Інфектологія. – 2010. – № 5/6. – С. 20–24 : іл., табл.

Клінічні прояви грипу А (H1N1), тактика лікування; результати досліджень та їх обговорення.

129. Палій І. Г. Грип та інші гострі респіраторно-вірусні інфекції: сучасний погляд на діагностику, лікування та профілактику [Текст] / І. Г. Палій] // Новости медицины и фармации в Украине. – 2009. – № 15, сент. – С. 10–11.

Асортимент препаратів для лікування та профілактики грипу та ГРВІ в арсеналі практичного лікаря є достатньо широким. Правильний вибір медикаментозних засобів допоможе як знизити захворюваність на ГРЗ в Україні, так і запобігти розвитку тяжкого перебігу та ускладнень захворювання.

130. Печінка А. М. Гострі респіраторні захворювання: питання клінічної діагностики та лікування [Текст] : (лекція) / А. М. Печінка, М. І. Дземан // Укр. мед. часоп. – 2010. – № 5. – С. 94–103.

Висвітлено питання клінічної діагностики, лікування та профілактики гострих респіраторних захворювань вірусного й бактерійного генезу.

131. Принципи діагностики та лікування хворих на гострі респіраторні вірусні захворювання [Текст] : методичні рекомендації / уклад.: Возіанова Жанна Іванівна, Печінка Анатолій Михайлович [та ін.] ; установа-розробник: каф. інфекц. хвороб НМУ ім. акад. О. О. Богомольця // Сучасні інфекції. – 2009. – № 3/4. – С. 151–157.

132. Принципи діагностики та лікування хворих на гострі респіраторні вірусні захворювання [Текст] : методичні рекомендації : (продовження) / [уклад.: Возіанова Жанна Іванівна, Печінка Анатолій Михайлович та ін. ; установа-розробник: каф. інфекц. хвороб НМУ ім. акад. О. О. Богомольця] // Сучасні інфекції. – 2010. – № 1. – С. 113–116 : табл.

Подані методики і схеми клінічної та лабораторної діагностики ГРВІ та грипу і рекомендації щодо раціональної терапевтичної тактики залежно від етіології захворювання та характеру його перебігу.

133. Пчелинцев М. В. Новые клинко-фармакологические аспекты симптоматической терапии ОРВИ и гриппа [Электронный ресурс] / Пчелинцев М. В. // Русский медицинский журнал. – 2009. – № 14. – Режим доступа: http://www.rmj.ru/articles_6642.htm. – Дата перегляду: 7 листопада 2011 р.

Респіраторні вірусні інфекції небезпечні перш за все розвитком ускладнень: бронхітів, пневмоній синуситів та ін. В зоні особливої уваги лікарів знаходяться діти і люди похилого віку з пониженим імунітетом, з супутньою хронічною патологією.

134. Ходош Э. М. О гриппе, пневмонии и цефалоспоридах 2-го поколения [Текст] / Э. М. Ходош, О. В. Волобуева // Клінічна імунологія. Алергологія. Інфектологія. – 2010. – № 2. – С. 39–42.

Постійні мутації, поява нових вірусів, високий рівень захворюваності серед населення, розмаїття клінічних форм і ускладнень – всі ці фактори

визначили широкий інтерес клініцистів до питань діагностики і терапії ГРВІ та пошуку нових методів подолання вірусу грипу.

1.5.3 Перебіг грипу А (H1N1) Каліфорнія, ускладненого пневмонією

135. Бондаренко А. М. Грип А/H1N1 – реалії та особливості [Текст] / А. М. Бондаренко // Інфекційні хвороби. – 2009. – № 4. – С. 96–102.

Узагальнено сучасні дані про стан патогенезу грипу А/H1N1 та його тяжких ускладнень у вигляді геморагічного набряку легень і мозку. Розглянуті перспективи розвитку патогенетичної терапії грипу та його профілактики.

136. Грип А/H1N1 і вагітність: діагностика та лікування первинної грипозної пневмонії [Текст] / О. М. Домашенко, Г. М. Домахіна, Т. В. Джоджуа [та ні.] // Інфекційні хвороби. – 2010. – № 4. – С. 11–14. – Бібліогр.: с. 13–14.

Виникненню ускладнень грипу А/H1N1 у вагітних сприяють пізно розпочата противірусна терапія та недостатня інформованість лікарів загального профілю і гінекологів про необхідність госпіталізації вагітних із симптомами ГРВІ та грипopodobними захворюваннями при первинному зверненні.

137. Дашо М. Б. Грип А: перебіг, типові й нетипові ускладнення [Текст] / М. Б. Дашо, О. Б. Надрага, С. А. Лишенюк // Інфекційні хвороби. – 2010. – № 3. – С. 87–92 : іл.

Представлено клінічний випадок перебігу грипу, ускладненого двобічною атиповою пневмонією у пацієнта, який пізно звернувся за медичною допомогою.

138. Дикий Б. М. Клініко-патогенетичні особливості перебігу грипу з летальним наслідком [Текст] / Б. М. Дикий, І. Г. Грижак, О. Я. Пришляк // Сучасні інфекції. – 2010. – № 1. – С. 40–44 : табл.

Встановлено, що основною причиною смерті пацієнтів в період пандемії А/Н1N1 Каліфорнія, був гострий респіраторний дистрес-синдром на фоні вірусної пневмонії і гострого імунodefіцитного стану.

139. Закономерности изменения лабораторных показателей при пневмонии у больных гриппом А/Н1N1 [Текст] / Е. Н. Романова, О. М. Серебрякова, А. В. Говорин, А. П. Филев // Эпидемиология и инфекционные болезни. – 2011. – № 4. – С.23–27 : табл.

Особливість пневмоній, що ускладнили грип А/Н1N1, пов'язана з високим ризиком летальних наслідків, безпосередньою причиною яких є гострий респіраторний дистрес-синдром.

140. Зінчук О. М. Клініко-патоморфологічна характеристика летальних випадків грипу [Текст] / О. М. Зінчук, Ю. В. Бісярін, М. О. Крижанська // Інфекційні хвороби. – 2010. – № 1. – С. 23–26.

Проаналізовано летальні випадки грипу з раннім приєднанням двобічної атипової пневмонії, що мала місце у всіх випадках.

141. Иммунологический и бактериологический мониторинг больных с пневмониями на фоне гриппа А/Н1N1 [Текст] / К. Г. Шаповалов, Т. Е. Белокриницкая, Ж. С. Бурдинская, А. В. Малярчиков // ЖМЭИ. – 2011. - № 1. – С. 79–82.

При пневмонії на фоні грипу А/Н1N1 реєструвався пропорційний її важкості затяжний клінічний перебіг, що пояснюється не стільки можливою резистентністю мікрофлори до етіотропної терапії, скільки особливостями імунного статусу.

142. Клінічний та патоморфологічний аналіз летальних випадків грипу, викликаного вірусом А/Н1N1 Каліфорнія в Запорізькій області [Текст] / О. В. Рябоконь, В. К. Сиволап, І. Б. Іванова [та ін.] // Сучасні інфекції. – 2010. – № 1. – С. 45–51 : іл.

Подано клінічні спостереження, що демонструють характерні особливості клінічних проявів і патоморфологічних змін при Каліфорнійському грипі. Небезпека цього вірусу в тому, що він призводить до серйозних ускладнень, насамперед пневмонії, що є основною причиною летального наслідку цієї хвороби.

143. Ковальчук Л. Я. Грип А/Н1N1 на Тернопіллі. Клініко-патологічні аспекти ускладнень та інтенсивної терапії [Текст] / Л. Я. Ковальчук, В. В. Гнатів, О. І. Куйбіда // Інфекційні хвороби. – 2010. – № 1. – С. 18–22 : табл.

Наведено результати інтенсивної терапії 24 хворих на грип, ускладнений двобічною полісегментарною пневмонією IV категорії складності.

144. Особливості клінічного перебігу грипу та інших ГРВІ під час епідемії (жовтень–листопад 2009 р.) у Тернопільській області [Текст] / Н. А. Васильєва, М. А. Андрейчин, О. Л. Івахів [та ін.] // Інфекційні хвороби. – 2010. – № 1. – С. 15–18 : іл., табл.

Встановлено, що пандемічний грип А/Н1N1, ускладнений пневмонією – грізне захворювання з високою летальністю, яке уражає в основному молодий контингент населення.

145. Особливості перебігу грипу А (Н1N1) Каліфорнія, ускладненого пневмонією в умовах пандемічного спалаху [Текст] / Л. Р. Шостакович-Корецька, О. О. Волікова, О. П. Шевченко [та ін.] // Сучасні інфекції. – 2010. – № 2. – С. 42–45 : іл., табл.

Клініко-лабораторні показники хворих на грип та ГРВІ, ускладнені вірусно-бактеріальною пневмонією та характерні особливості протікання цих захворювань в умовах пандемічного спалаху грипу А (H1N1) Каліфорнія.

146. Розбір клінічних випадків грипу А (H1N1) Каліфорнія, ускладнених негоспітальною двобічною геморагічною пневмонією у місті Дніпропетровськ [Текст] / Л. Р. Шостакович-Корецька, І. С. Шпонька, Г. С. Короленко [та ін.] // Сучасні інфекції. – 2010. – № 2. – С. 79–85. : іл.

Розглядаються три клінічні випадки грипу А (H1N1) Каліфорнія з летальним наслідком. У пацієнтів спостерігався дуже швидкий розвиток геморагічної пневмонії, не дивлячись на своєчасну і адекватну терапію.

147. Особенности клинического течения пневмоний, осложняющих грипп А/Н1N1 [Текст] / А. И. Салокиниди, И. А. Зайцев, Е. А. Чебалина [и др.] // Сучасні інфекції. – 2010. – № 1. – С. 30–34 : іл., табл.

Наданий аналіз клініко-лабораторних і рентгенологічних змін у хворих на пневмонію, що ускладнюють грип А/Н1N1. Подана порівняльна характеристика клінічного перебігу пневмоній у попередні роки і в 2009-2010 роках.

148. Патоморфологія грипу А/Н1N1 2009 року в Тернопільській області [Текст] / Я. Я. Боднар, Т. В. Дацко, В. Д. Волошин [та ін.] // Інфекційні хвороби. – 2009. – № 4. – С. 42–45 : іл.

Наведено декілька підтверджених летальних випадків, що дозволили скласти певну патоморфологічну картину змін в органах при «свинячому грипі». В усіх досліджуваних випадках грип перебігав у важкій формі з переважним легеневим ускладненням.

149. Факторы риска неблагоприятного исхода гриппа A/H1N1 (Калифорния), осложнившегося развитием пневмонии, у больных, находившихся в отделении интенсивной терапии [Текст] / Зайцев И. А., Чебалина Е. А., Салоникиди А. И. [и др.] // Сучасні інфекції. – 2010. – № 2. – С. 54–58 : табл.

Встановлені несприятливі чинники перебігу грипу A/H1N1 (Каліфорнія), ускладненого розвитком пневмонії, що вимагала госпіталізації пацієнтів у відділення інтенсивної терапії для хворих інфекційного профілю клініки інфекційних хвороб м. Донецька.

1.5.4 Ліки від грипу і ГРВІ: ефективність та безпека

150. Ацетилсалициловая кислота снижает эффективность вакцин против гриппа [Текст] // Новости медицины и фармации в мире. – 2009. – № 21, дек. – С. 11.

Вчені Університету Міссурі (США) встановили, що ацетилсаліцилова кислота знижує ефективність вакцин проти грипу. Це відкриття допоможе уникнути деяких помилок під час щеплення і після нього.

151. Влияние противовирусного препарата Ингавирин® на внутриклеточные преобразования и импорт в ядро нуклеокапсидного белка вируса гриппа А [Текст] / Е. П. Семенова, Е. Н. Прокудина, Д. К. Львов, В. Е. Небольсин // Вопросы вирусологии. – 2010. – № 5. – С. 17–20 : ил.

Досліджені механізми антивірусної активності Ингавирина мають значення не тільки для характеристики даного препарату, а сприяють також виявленню потенційних мішеней для розробки нових противірусних препаратів.

152. ВОЗ исследует резистентные к лечению случаи гриппа A/H1N1 [Текст] // Новости медицины и фармации в мире. – 2009. – № 20, нояб. – С. 13.

В центрі уваги ВООЗ опинились п'ять випадків грипу, стійких до озельтамівіру, які були зареєстровані в Уельсі (Великобританія).

153. Волкова Л. В. Препараты интерферона в терапии гриппа и ОРВИ [Текст] : (обзор литературы) / Л. В. Волкова, А. Л. Бондаренко, Н. А. Савиных // Эпидемиология и инфекционные болезни. – 2008. – № 1. – С. 43–46.

Порівняльна характеристика клінічного перебігу грипу у пацієнтів, що приймали препарати інтерферону і аналіз літератури даної тематики показують доцільність і актуальність розробки нових форм ІФН.

154. Врачи рекомендуют с осторожностью выбирать лекарства против гриппа [Текст] // Новости фармации и медицины в мире. – 2010. – № 19, нояб. – С. 5.

Спеціалісти відзначили, що ліки від грипу і ГРВІ можуть бути предметом для спекуляції фармкомпаніями. Необхідно з обережністю ставитися до нав'язливої реклами і звертатися за допомогою до лікарів.

155. Ершова А. К. Комплексный подход к лечению острых респираторных вирусных заболеваний [Электронный ресурс] / Ершова А. К. // Русский медицинский журнал. – 2011. – № 18. – Режим доступа: http://www.rmj.ru/articles_7807.htm. – Дата перегляду: 8 листопада 2011 р.

Ідеальним варіантом терапії ГРВІ є етіотропне (противірусне) лікування цієї патології, яке, на жаль, доступне не у всіх випадках. Противірусне лікування ефективно лише по відношенню до вірусів грипу і полягає в застосуванні блокаторів М2-каналів.

156. Изучение чувствительности эпидемических штаммов вируса гриппа А (H1N1), изолированных в России в сезоны 2006–2009 гг., к озельтамивиру (Tamiflu TM) с помощью молекулярно-генетических методов [Текст] / Н. В.

Белякова, С. В. Альховский, Е. С. Шевченко [и др.] // Вопросы вирусологии. – 2010. – № 5. – С.10–13.

Озельтамівір (таміфлю) рекомендований експертами ВООЗ для лікування і профілактики грипу. Чутливість вірусів грипу до озельтамівіру вивчали методами на основі полімеразної ланцюгової реакції.

157. Иммуностимуляторы во время гриппа могут быть опасны [Текст] // Новости медицины и фармации в мире. – 2009. – № 18, окт. – С. 19.

Лікар клініки «Борис» терапевт Ольга Перельман рекомендувала перед вживанням імуностимуляторів проконсультуватися з спеціалістами щодо ефективності їх використання.

158. Жирнов О. П. Ингибирование репродукции пандемического вируса гриппа H1N1 аprotинином [Текст] / О. П. Жирнов, Н. D. Klenk // Вопросы вирусологии. – 2011. – № 3. – С. 24–28 : ил., табл.

Апротинін здатен інгібувати пандемічний вірус грипу H1N1, так як і віруси сезонного грипу. Це спостереження дозволяє розширити список показань для медичного застосування апротиніну і рекомендувати його в якості патогенетичного засобу для лікування «свинячого грипу» у людей.

159. Ингаляции с эфирными маслами в профилактике и лечении простудных заболеваний [Текст] // Новости медицины и фармации в мире. – 2010. – № 20, нояб. – С. 5.

Інгаляції з використанням ефірних масел є одним з найефективніших засобів місцевої профілактики і лікування простудних захворювань. Молекули багатьох ароматичних масел, циркулюючи в крові, здійснюють позитивний вплив на регуляторні процеси і збільшують активність захисних сил організму.

160. Ленева И. А. Пандемический вирус гриппа 2009 H1N1 и современные противогриппозные препараты [Электронный ресурс] / Ленева И. А. // Русский медицинский журнал. – 2010. – № 9. – Режим доступа: http://www.rmj.ru/articles_7082.htm. – Дата перегляду: 8 листопада 2011 р.

Згідно даних Всесвітньої Організації Охорони Здоров'я, щорічно під час епідемій грипу та інших вірусних інфекцій у світі хворіють до 5 млн., а помирають до 500 тис. чоловік. Основною стратегією боротьби з пандемічним грипом A(H1N1), є вакцинація. Для лікування і профілактики цього грипу ВООЗ рекомендує також використовувати хіміопрепарати етіотропної дії.

161. Максакова В. Л. Возможность применения новых препаратов для профилактики гриппа и других ОРВИ [Электронный ресурс] / Максакова В. Л., Ерофеева М. К., Позднякова М. Г // Русский медицинский журнал. – 2010. – № 30. – Режим доступа: http://www.rmj.ru/articles_7416.htm. – Дата перегляду: 8 листопада 2011 р.

Швидкодіючі індуктори ендогенного інтерферону до ряду яких належить новий препарат Лавомакс, можуть бути рекомендовані як для масової профілактики грипу та ГРВІ під час епідемій, так і для індивідуального застосування в період сезонного підйому рівня захворюваності.

162. На ЗАО НПЦ «Борщаговский химико-фармацевтический завод» [Текст] // Новости медицины и фармации в мире. – 2009. – № 20, нояб. – С. 13.

Почалось виробництво нового лікарського засобу рослинного походження, з широким спектром протівірусної активності – Альтабор, призначеного для профілактики грипу і гострих респіраторних вірусних захворювань.

163. Необоснованное назначение антибиотиков при вирусных инфекциях дыхательных путей [Текст] // Новости медицины и фармации в мире. – 2010. – № 20, нояб. – С. 5.

В журналі Infection Control and Hospital Epidemiologi за 2010 р. опубліковані результати досліджень щодо доцільності надмірного використання антибіотиків при лікуванні вірусних інфекцій дихальних шляхів.

164. Мониторинг чувствительности выделенных в России эпидемических штаммов вирусов гриппа к этиотропным химиопрепаратам [Текст] / Е. И. Бурцева, Е. С. Шевченко, Н. В. Белякова [и др.] // Вопросы вирусологии. – 2009. – № 5. – С. 24–28 : табл.

Проблеми вивчення спектру чутливості до ремантадину, арбідолу і озельтамівіру епідемічних штамів вірусів грипу, що спричинили епідемії в останні роки.

165. Павлюк В. Які пацієнти повинні отримувати препарат Таміфлю при свинячому грипі [Електронний ресурс] / Володимир Павлюк // Медицина світу : журнал для широкого кола лікарів. – 2009. – жовтень. – Режим доступу: <http://msvitu.com/archive/2009/october/article-3.php>. – Дата перегляду: 24 жовтня 2011 р.

Враховуючи наявність безпечного й ефективного лікування, дуже важливе значення має своєчасне призначення хіміотерапії людям, які мають ознаки тяжкої форми грипу або фактори ризику, аж доки популяція не отримає захист завдяки проведенню масової вакцинації.

166. Поздняков С. Розробка протигрипозних засобів: досвід, здобутки, перспективи [Текст] / Сергій Поздняков // СЕС. Профілактична медицина. – 2009. – № 5. – С. 24–27.

Незважаючи на те, що за останні десятиріччя всесвітній фармацевтичний ринок насичувався десятками нових противірусних препаратів, питання профілактики і терапії найбільш розповсюджених вірусних інфекцій залишається не вирішеним.

167. Противірусні лікарські засоби при лікуванні грипу: ефективність та безпека [Текст] / Вікторов О. П., Широбоков В. П., Матвєєва О. В. [та ін.] // Укр. Мед. часопис. – 2010. – № 2. – С. 7–12 : табл. – Бібліогр.: с. 11–12.

Проведено порівняння вітчизняних та світових даних щодо безпеки противірусних лікарських засобів та ступінь їх відображення в існуючій інформації про лікарські засоби. Підкреслюється потреба жорсткого здійснення принципових вимог раціональної фармакотерапії — підходу до вибору препарату за критерієм ризик/користь.

168. Рекомендации по применению противовирусных препаратов [Текст] // Новости медицины и фармации в мире. – 2009. – № 18, окт. – С. 13.

ВООЗ випустила рекомендації щодо застосування противірусних препаратів при лікуванні пацієнтів, інфікованих вірусом грипу H1N1. Дані з місць, де виникають спалахи інфекції, свідчать про те, що вірус H1N1 швидко став найбільш поширеним штамом.

169. Чекман І. С. Грип та гострі респіраторні вірусні захворювання: фармакологічний аспект [Текст] / І. С. Чекман // Сучасні інфекції. – 2010. – № 1. – С. 20–29.

Піднімаються питання попередження захворювання на грип та ГРВІ, їх лікування і профілактики ускладнень. Детально проаналізовані фармакологічні властивості основних груп медикаментів, що застосовуються для лікування цієї патології.

170. Чоп'як В. В. Ефективність Гропринозину у хворих на часто рецидивуючі гострі респіраторні вірусні інфекції на тлі імунодефіцитних

порушень [Текст] / В. В. Чоп'як, Г. О. Потьомкіна // Новости медицины и фармации в Украине. – 2011. – № 4, февр. – С. 12–15 : табл.

На основі аналізу об'єктивних і суб'єктивних даних лабораторних досліджень, які були проведені в динаміці лікування та спостереження, зроблено висновок про ефективність і переносимість препарату Гропринозин.

171. Чувствительность эпидемических и пандемических штаммов вирусов гриппа к занамивиру (Релензе тм) в опытах in vitro [Текст] / Д. К. Львов, Е. И. Бурцева, Г. А. Галегов [и др.] // Вопросы вирусологии. – 2010. – № 6. – С.10–14.

Оцінка чутливості епідемічних і пандемічних штамів вірусів грипу до препарату зенамівір, що рекомендований ВОЗ для профілактики і лікування грипу у вагітних.

172. Шахова Е. Г. Препарат Синупрет в лечении и профилактике осложненной острой респираторной инфекции у детей [Электронный ресурс] / Шахова Е. Г. // Русский медицинский журнал. – 2011. – № 6. – Режим доступа: http://www.rmj.ru/articles_7614.htm. – Дата перегляду: 8 листопада 2011 р.

Доведена клінічна ефективність препарату Синупрет у лікуванні та профілактиці ГРВІ у дітей. Комбінована противірусна, антибактеріальна, імуномодуюча, протизапальна, муколітична і секретомоторна дія цього препарату сприяє прискоренню процесу одужання.

173. Щербак И. Б. Простудные заболевания: профилактика и лечение с позиций доказательной медицины [Текст] : (по материалам библиотеки Кокрановского сотрудничества) / И. Б. Щербак // Укр. мед. часоп. – 2010. – № 6. – С. 76–78 : іл. – Бібліогр.: с. 78.

Термін «застида» («the common cold») не асоціюється з якимось певним захворюванням, але симптоми застуди добре відомі усім. Найчастіше застудні захворювання викликаються респіраторними вірусами, тому антибіотики для їх лікування недоцільні. Є інші потенційно ефективні терапевтичні заходи, що заслуговують на інтерес.

1.6 Профілактика та лікування грипу і ГРВІ у дітей

174. Абатуров О. Є. Клініко-імунологічна ефективність профілактики та лікування ГРВІ з використанням ліпосомального рекомбінантного α -2b-інтерферону у дітей шкільного віку з організованих колективів [Текст] / О. Є. Абатуров, І. Л. Височина, В. І. Івашина // Клінічна імунологія. Алергологія. Інфектологія. – 2010. – № 8. – С. 82–86 : іл., табл.

Доведено клінічну ефективність застосування препарату Ліпоферон під час лікування ГРВІ у дітей шкільного віку, що полягає у зменшенні тяжкості перебігу ГРВІ, відсутності ускладнень і швидкому одужанні.

175. Варфоломеева М. И. Профилактика респираторных инфекций у часто и длительно болеющих детей [Электронный ресурс] / Варфоломеева М. И., Пинегин Б. В. // Русский медицинский журнал. – 2009. – № 19. – Режим доступа: http://www.rmj.ru/articles_6755.htm. – Дата перегляду: 7 листопада 2011 р.

Серед дітей, які живуть в індустріально розвинутих країнах, спостерігається підвищена кількість респіраторних інфекцій. Були проведені дослідження, які показали, що включення препарату Поліоксідоній в схему лікування разом з вітамінотерапією приводило до зниження рівня захворюваності на грип та ГРЗ.

176. Визначення носійства *Clostridium difficile* серед госпіталізованих дітей з респіраторними інфекціями, що отримували антибіотикотерапію [Текст] /

Ж. Е. В'ялих, О. І. Поліщук, Л. І. Чернишова, А. М. Щербань // Профілактична медицина. – 2010. – № 4. – С. 40–44 : табл.

*Під дією антибіотиків виникає екологічна ніша для розмноження бактерій *C. difficile* (мікроорганізмів, відповідальних за розвиток більшої частини випадків антибіотикоасоційованого псевдомембранозного коліту) і переходу їх у токсиноутворюючу форму.*

177. Грип у дітей. Сучасні підходи до діагностики та лікування [Текст] / С. О. Крамарев, В. В. Євтушенко, Л. О. Палатна [та ін.] // Клінічна імунологія. Алергологія. Інфектологія. – 2010. – № 8. – С.77–80 : табл.

Результати спостережень за, хворими на грип, пацієнтами Київської міської клінічної інфекційної лікарні у період листопад-грудень 2009 року, оцінка ефективності методів діагностики та лікування.

178. Грипп у детей: клинко-эпидемиологические особенности и новые возможности терапии [Текст] / Е. Н. Сергиенко, Н. П. Шмелева, И. Г. Германенко, Н. В. Грибкова // Новости медицины и фармации в мире. – 2010. - № 3, февр. – С. 12–13 : ил., табл.

Вивчення епідеміологічних і клініко-лабораторних особливостей грипу у дітей. визначення тактики терапії. Дослідження протівірусної активності препарату Гропринозин стосовно вірусів грипу.

179. Иммунотропная терапия в предупреждении бронхитов при острых респираторных вирусных инфекциях у детей [Текст] / Т. Е. Таранушенко, Н. Г. Киселева, В. Н. Панфилова [и др.] // Инфекционные болезни. – 2011. – № 1. – С. 57–60 : табл. – Библиогр.: с. 60.

Наявність в арсеналі клініцистів імуномодуючих препаратів відкриває принципово нові можливості підвищення імунітету у дітей при ГРВІ. Представлені результати досліджень заслуговують на увагу практикуючих педіатрів, так як розширюють перспективи застосування препарату Імунал в комплексній терапії ГРВІ у дітей.

180. Заплатников А. Л. Рациональное применение жаропонижающих лекарственных средств при ОРВИ у детей [Электронный ресурс] / Заплатников А. Л. // Русский медицинский журнал. – 2009. – № 19. – Режим доступа: http://www.rmj.ru/articles_6751.htm. – Дата перегляду: 7 листопада 2011 р.

Існує цілий ряд ефективних і безпечних жаропонижуючих препаратів для дітей, але їх неконтрольований прийом, неадекватний вибір можуть призводити до розвитку побічних і небажаних реакцій. В зв'язку з цим дуже важливими є питання раціонального застосування жаропонижуючих лікарських препаратів у лікуванні дітей при ГРВІ.

181. Карпова Е. П. Особенности терапии острых инфекционно–воспалительных заболеваний верхних дыхательных путей у детей и подростков [Электронный ресурс] / Карпова Е. П., Вагина Е. Е., Бочоришвили Г. В. // Русский медицинский журнал. – 2009. – № 3. – Режим доступа: http://www.rmj.ru/articles_7525.htm. – Дата перегляду: 7 листопада 2011 р.

Терапевтична тактика при інфекційно-запальних захворюваннях слизової оболонки порожнини рота і гортані передбачає призначення препаратів, що мають протизапальну, анагезуючу, імунокоригуючу дію. У комплексі лікувальних заходів важлива роль належить препаратам з симптоматичною комбінованою дією.

182. Коровина Н. А. Острые респираторные вирусные инфекции и грипп у детей: современные возможности профилактики и лечения [Электронный ресурс] / Коровина Н. А., Заплатникова Л. В., Шамрай Л. М. // Русский медицинский журнал. – 2009. – № 19. – Режим доступа: http://www.rmj.ru/articles_6753.htm. – Дата перегляду: 7 листопада 2011 р.

Зниження рівня захворюваності на грип та ГРВІ серед дітей можна досягнути виконуючи цілий комплекс заходів, серед яких суворе дотримання протиепідемічного режиму, здоровий спосіб життя. А також специфічна і неспецифічна імунопрофілактика.

183. Коровина Н. А Принципы профилактики и лечения ОРВИ у детей [Электронный ресурс] / Коровина Н. А., Заплатникова Л. В. // Русский медицинский журнал. – 2009. – № 1. – Режим доступа: http://www.rmj.ru/articles_6377.htm. – Дата перегляду: 7 листопада 2011 р.

На сьогоднішній день існують ефективні і безпечні лікарські засоби для профілактики і лікування грипу та ГРВІ у дітей. Завдання лікаря в кожному конкретному випадку вибрати індивідуальну лікувально-профілактичну тактику.

184. Крамарев С. А. Симптоматическая терапия гриппа и ОРВИ у детей [Текст] / С. А. Крамарев // Новости медицины и фармации в мире. – 2010. - № 16 , сент. – С. 10–11 : табл.

При gripі та ГРВІ велике значення має їх патогенетичне і симптоматичне лікування спрямоване, в першу чергу, на ліквідацію таких симптомів, як гарячка, закладеність носа, кашель, головний біль, біль у горлі тощо. При респіраторних захворюваннях у дітей необхідно з обережністю підходити до призначення комбінованих протизастудних засобів.

185. Натуропатические средства в лечении острых респираторных заболеваний у детей раннего возраста [Электронный ресурс] / Казюкова Т.В., Самсыгина Г. А., Дудина Т. А. [и др.] // Русский медицинский журнал. – 2009. – № 1. – Режим доступа: http://www.rmj.ru/articles_6384.htm. - Дата перегляду: 7 листопада 2011 р.

На протязі останніх років спеціалісти більше цікавляться можливістю застосування для профілактики грипу та ГРВІ натуропатичних препаратів, оскільки вони не мають протипоказань і можуть призначатися навіть новонародженим дітям.

186. Незгода І. І. Клінічні особливості перебігу, діагностики та лікування грипу у дітей в умовах епідемічного спалаху у Вінницькій області [Текст] / І. І. Незгода, О. В. Нікульченко, О. М. Гузовата // Клінічна імунологія. Алергологія. Інфектологія. – 2011. – № 1. – С. 70–74 : іл., табл.

Епідемія грипу (листопад–грудень 2009 р.) у Вінницькій області характеризувалася у дітей поєднанням вірусів сезонного та пандемічного грипу тобто мала поліетіологічний характер. Комбінація антибактеріальної терапії і противірусного препарату озельтамівіру ефективніша порівняно з призначенням арбідолу.

187. Особливості перебігу гострих респіраторних вірусних інфекцій у дітей м. Тернопіль у період з листопада 2009 по березень 2010 р. [Текст] / Л. Б. Романюк, С. І. Климнюк, Т. О. Бригідир [та ін.] // Інфекційні хвороби. – 2011. – № 1. – С. 22–25 : іл., табл.

Рекомендації стосовно діагностики і тактики лікування ГРВІ та грипу у дітей в період епідемічного підйому захворюваності.

188. Павлишин Г. А. Особливості перебігу та лікування сезонних вірусних інфекцій у новонароджених [Текст] / Г. А. Павлишин, Л. А. Волянська // Інфекційні хвороби. – 2010. – № 3. – С. 82–86.

В захворюваності дітей ГРВІ займають перше місце. Пропонуються профілактичні заходи та методика лікування ГРВІ, у тому числі грипу, у дітей раннього віку та новонароджених.

189. Порівняльна характеристика клінічного перебігу пандемічного грипу А/Н1N1 у дітей м. Дніпропетровська з дітьми різних країн світу [Текст] / Шостакович-Корецька Л. Р., Маврутенко В. В., Чергінець А. В. [та ін.] // Сучасні інфекції. – 2010. – № 2. – С. 46–53 : табл.

Ретроспективний та клініко-епідеміологічний аналіз випадків пандемічного грипу А/Н1N1 у дітей м. Дніпропетровська у порівнянні з дітьми різних країн світу.

190. Приймак Е. Некоторые вопросы рациональной терапии острых респираторных инфекций и их осложнений [Текст] / Евгения Приймак // Новости медицины и фармации в мире. – 2009. – № 22, дек. – С. 7.

Згідно статистики на ГРВІ припадає більш ніж 60% всіх захворювань дитячого віку. Серед лікарських засобів, що застосовуються при ГРВІ та грипі окремий інтерес представляють препарати комплексної дії, що мають широкий вплив на декілька ланок патогенезу ГРВІ та їх ускладнень.

191. Редько И. И. Современные методы диагностики респираторных вирусных инфекций у детей [Текст] / И. И. Редько // Клінічна імунологія. Алергологія. Інфектологія. – 2010. – № 5/6. – С. 71–72 : табл.

В результаті досліджень були виявлені переваги застосування методу імунохроматографічного аналізу (ІХА) для експрес-діагностики грипу та аденовірусних інфекцій у дітей.

192. Ситников, И. Г. Клинико-патогенетические механизмы действия препарата Инфлюцид при острых респираторных вирусных инфекциях у детей [Текст] / И. Г. Ситников, Н. В. Морякова // Инфекционные болезни. – 2010. – № 1. – С. 44–47 : табл.

Оцінка клінічної ефективності гомеопатичного препарату Інфлюцид при грипі та ГРВІ і дослідження його впливу на дитячий організм.

193. Торшхоева, Л. Б Принципы рациональной терапии острых респираторных вирусных инфекций у детей [Электронный ресурс] / Торшхоева Л. Б., Глухарева Н. С., Заплатников А. Л. // Русский медицинский журнал. – 2010. – № 20. – Режим доступа: http://www.rmj.ru/articles_7251.htm. – Дата перегляду: 8 листопада 2011 р.

У дітей ГРВІ є найбільш поширеними захворюваннями, на їх долю припадає до 90% всієї інфекційної патології. Виявлення симптомів, характерних для ГРВІ певної етіології, у ряді випадків дозволяє своєчасно призначити етіотропну терапію, що суттєво підвищує ефективність лікування.

194. Чеботарева Т. А. Эффективность Виферона в терапии и профилактике гриппа и других ОРВИ у детей [Текст] / Т. А. Чеботарева, Л. Н. Мазанкова // Новости медицины и фармации в Украине. – 2010. - № 2, янв. – С. 12–13 : ил., табл.

Широке розповсюдження ГРВІ та грипу, зростання захворюваності, частота важких форм і несприятливих наслідків у дітей вимагають постійного вдосконалення їх профілактичної і лікувальної тактики.

2 Допоміжні покажчики

2.1 Іменний покажчик

Абатуров О. Є. 66, 174	Маврутенко В. В. 189
Алеев А. С. 77	Мазанкова Л. Н. 194
Альховский С. В. 156	Максакова В. Л. 71, 75, 161
Андреева Н. П. 91	Малеев В. В. 123
Андрейчин М. А. 13, 47, 59, 116, 144	Малий В. П. 74, 116
Атлас А. М. 32	Малярчиков А. В. 141
Ахметшин Р. Л. 14, 15, 16	Марієвський В. 38
	Марієвський В. Ф. 39, 56.
Бабушкина А. В. 117	Маринич И. Г. 51
Бадогін С. Г. 80	Маркова Т. П. 124
Башкатова Т. 79	Маркович І. Г. 28, 50
Белов А. Б. 46	Мартиненко Д. Л. 101
Белокриницкая Т. Е. 141	Маслова О. В. 108
Белякова Н. В. 156, 164	Матвєєва О. В. 167
Біловол О. М. 2, 8	Матейко Г. Б. 60
Бісярін Ю. В. 140	Миненко А. Н. 107
Боброва І. А. 12	Михайлова Е. В. 127
Боднар Я. Я. 148	Михайлова Н. А. 86
Бондаренко А. Л. 153	Міроненко А. П. 32, 40, 61, 95, 106, 115
Бондаренко А. М. 135	Мойсеєва Г. В. 83, 84
Бочоришвили Г. В. 181	Морякова Н. В. 192
Бригідир Т. О. 187	Мухарська Л. М. 30
Брязжикова Т. С. 70	Надрага О. Б. 137
Бурдинская Ж. С. 141	Начарова Е. П. 93
Бурцева Е. И. 55, 78, 102, 108, 164, 171	Небольсин В. Е. 151

Бут Г. 98, 118

Бушуева Е. 99

Вагина Е. Е. 181

Варич Н. Л. 100

Варфоломеева М. И. 175

Васильєва Н. А. 47, 52, 144

Височина І. Л. 66, 174

Вікторов О. П. 167

Возіанова Ж. І. 48, 49, 131, 132

Волікова О. О. 145

Волкова Л. В. 153

Волобуєва О. В. 134

Волосовець О. П. 52

Волошин В. Д. 148

Волошина П. В. 107

Волянська Л. А. 188

В'ялих Ж. Е. 176

Галегов Г. А. 171

Гарник Т. П. 73

Гендон Ю. З. 81

Германенко И. Г. 178,

Гительман А. К. 100

Глумчер Ф. С. 119

Глухарева Н. С. 193

Гнатів В. В. 143

Говорин А. В. 139

Говоркова Е. А. 103

Незгода І. І. 186

Нікіфорова Т. О. 60

Нікульченко О. В. 186

Огарков П. И. 46

Ониськів Б. О. 57

Онищенко Г. Г. 41

Орлова С. Н. 126

Оскерко Т. А. 113

Остяк Р. С. 60

Павлишин Г. А. 188

Павлюк В. 165

Палатна Л. О. 177

Палій І. Г. 129

Панасенко Г. П. 104

Панкратов И. В. 77

Панфилова В. Н. 179

Панчишин Ю. М. 62

Переяслов Д. І. 115

Перова Т. И. 91

Печінка А. М. 130, 131, 132

Пікалова Т. С. 80

Пинегин Б. В. 175

Поздняков С. 166

Позднякова М. Г. 71, 75, 161

Поліщук О. І. 176

Поляк М. А. 128

Пономаренко А. М. 58

Голубка О. С. 61
Голубовская О. А. 18, 49
Голяченко О. М. 57
Городенчук З. 26
Господарський І. Я. 109
Грибова Н. В. 178
Грижак І. Г. 138
Гриневич О. Й. 27, 28, 50
Гудзенко О. А. 65
Грудинин М. П. 25
Гудкова Т. М. 111
Гузовата О. М. 186
Гуцало О. В. 40, 95

Даниленко Д. М. 111
Дацко Т. В. 148
Дашо М. Б. 137
Дементьева Л. Я. 47
Демчишина І. 31
Джоджуа Т. В. 136
Дзюблик В. І. 19, 32, 40
Дикий Б. М. 60, 138
Діброва В. А. 121
Дністрян С. С. 52, 68
Доан С. І. 33, 61, 82
Довгалюк Т. И. 126
Домахіна Г. М. 136
Домашенко О. М. 136
Дудина Т. А. 77, 185

Поповцева Н. М. 51
Потьомкіна Г. О. 170
Приймак Е. 190
Прилипов А. Г. 102
Пришляк О. Я. 138
Прокудина Е. Н. 151
Процышина Н. М. 112
Пчелинцев М. В. 133

Радченко О. М. 62
Рахімов Р. А. 43
Редько И. И. 191
Рибалко С. Л. 104
Романова Е. Н. 139
Романюк Л. Б. 187
Рубан О. М. 58
Руденко Л. Г. 104
Руднева И. А. 97
Рябоконт О. В. 142

Савиных Н. А. 153
Савустьяненко А. В. 22
Салов И. А. 127
Салоникиди А. И. 76, 147, 149
Самсыгина Г. А. 185
Семенова Е. П. 151
Сергиенко Е. Н. 178
Серебрякова О. М. 139
Сиволап В. К. 142

Євтушенко В. В. 177

Ежлова Е. Б. 41

Єрмолова Ю. В. 34

Еропкин М. Ю. 25, 70, 111

Еропкина Е. М. 70

Ерофеева М. К. 71, 75, 161

Ершов Ф. И. 67

Ершова А. К. 155

Жаркова Л. Д. 104

Жданова М. П. 73

Жирнов О. П. 158

Задорожна В. І. 83, 84

Зайцев И. А. 147, 149

Заплатников А. Л. 180, 193

Заплатникова Л. В. 78, 182, 183

Заярная Т. Н. 76

Зверев В. В. 86

Зінчук О. М. 140

Зупанец И. 72

Иванова В. Т. 113

Іванова І. Б. 142

Іваськів О. 53

Івахів О. Л. 144

Івашина В. І. 174

Іщенко Л. М. 101

Ситников И. Г. 192

Скалько О. 63

Скрипченко Г. С. 112

Соминина А. А. 25

Спиридонов В. Г. 101

Спирідонова Т. Б. 80

Столярова Т. П. 51

Стукова М. А. 110

Таранушенко Т. Е. 179

Тимофеева Т. А. 97

Торшхоева Л. Б. 193

Трушакова С. В. 113

Туряница С. М. 128

Устінов О. 10, 96

Учакин П. Н. 67

Учакина О. Н. 67

Филев А. П. 139

Фролов А. Ф. 83, 84

Хаитович А. Б. 114

Харит С. М. 93

Ходош Э. М. 134

Цвіткова О. В. 115

Цема Є. В. 121

Цуркан В. 94

Каверин Н. В. 103
 Казаков В. Н. 54
 Казюкова Т. В. 77, 185
 Канивец Е. 20
 Карпова Е. П. 181
 Карпова Л. С. 51
 Кашуба М. О. 59, 68
 Кирьякова Л. С. 114
 Киселев О. И. 110
 Киселева И. В. 104
 Киселева Н. Г. 179
 Климнук С. І. 19
 Князевич В. М. 30, 35, 73
 Климнук С. І. 187
 Климова Р. Р. 108
 Ковальчук Л. Я. 59, 109, 143
 Когутіч А. І. 128
 Колос Л. А. 58
 Комиссаров А. Б. 110
 Кондратюк В. А. 68
 Кондратьева Т. В. 123
 Копча В. С. 13
 Корнієнко М. 36
 Коровина Н. А. 182, 183
 Короленко Г. С. 146
 Костинов М. П. 86, 87
 Кракович А. В. 58
 Крамарєв С. О. 122, 177, 184

Цяпа Н. 64

Чебалина Е. А. 147, 149
 Чебыкина А. В. 87, 91
 Чеботарева Т. А. 194
 Чекман І. С. 169
 Чергінець А. В. 189
 Чернишова Л. І. 95, 176
 Черняева Т. В. 93
 Чоп'як В. В. 170
 Чучалин А. Г. 87

 Шамрай Л. М. 182
 Шаповалов К. Г. 141
 Шахова Е. Г. 172
 Шварсалон Н. К. 114
 Шевченко Е. С. 78, 156, 164
 Шевченко О. П. 145
 Шестакова И. В. 65
 Шибачева Н. И. 126
 Шилов А. А. 100
 Ширококов В. П. 19, 167
 Шлопов В. Г. 54
 Шмелева Н. П. 178
 Шпак І. В. 30
 Шостакович-Корецька Л. Р. 145, 146, 189
 Шпонька І. С. 146
 Шульгай А. Г. 44, 57

Красникова Т. В. 123
Красницька Л. 37
Крижанська М. О. 140
Крылов П. С. 97, 103
Крупко Н. М. 80
Куйбіда О. І. 143
Лаврищева В. В. 55
Лазикова Г. Ф. 41
Ларионова Н. В. 104
Левин Д. Ю. 127
Ленева И. А. 160
Лишеньюк С. А. 137
Львов Д. К. 55, 102, 151, 171

Щербак И. Б. 173
Щербань А. М. 176
Щур Е. 24

Юрочко Ф. 45

Яцышина С. Б. 107
Яшан О. І. 109

Klenk H. D. 158
Teley L. C. P. 104